

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ŠT. 37 — CENA 10 DIN
SOBOTA, 26. MARCA 1960

SREBRNI JUBILEJ PLANICE

VELIKO slavje pričelo

Prvi dan najboljši Recknagel, od naših pa Pečar -
42 poletov nad 100 metrov

PLANICA, 25. marca. — (Od našega posebnega dopisnika). PLANIŠKA DOLINA JE SPET OŽIVELA. PRIREDITVE V PROSLAVO 25-LETNICE SE VRSTIJO V NAJLEPŠEM REDU. PRVA DVA DNEVA JE POTEKALO TEKMOVANJE OB ZELO LEPEM VREMENU, KAR JE SEVEDA VPLIVALO NA RAZPOLOŽENJE VSEH, TAKO GLEDALCEV, KAKOR SKAKALCEV IN ORGANIZATORJEV. SKRATKA PLANICA SE JE SPREMENILA V ENO SAMO MRAVLJISCE LJUBITELJEV BELE OPOJNOSTI, KI TE DNI OBČUDUJEJO MOJSTRSKE STORITVE NAJBOLJŠIH SKAKALCEV SVETA. — KOT SMO ŽE NAPOVEDALI JE PRIREDITVE PODOBNA PRAVEMU SVETOVNEMU PRVENSTVU, ALI SE BOLJE TO JE REPRIZA OLIMPIJSKIH IGER. V PLANICI JE ZBRANIH 45 POGUMNIH SKAKALCEV IZ 12 DRŽAV.

Danes je bila svečana otvoritev Planiških prireditvev. Ob prvem dnevu jubilejnih smučskih poletov na slavljenci — 120-metrski skakalci je imel otvoritveno besedo predsednik Smučarske zveze Slovenije dr. Danilo Dougan med drugim je dejal: »Čudovita dolina Planice pričinja danes svoje veliko slavje! Ze celih 25 let je poteklo odkar je velika Bloudkova skakalnica odprla novo ero v smučarskih skokih in dala prve osnove za smučarske polete. Na njej je človek prvič poletel na smučeh preko 100 m in dokazal, da so v športu mogoči nesluteni dosežki, če se združita človekova iznajdljivost z njegovim pogumom in telesno pripravljenostjo. Ob svojem četrstoletnem jubileju, je Planica upravičeno ponosna na to, da je ravno ona zibelka nove smučarske panoge — poletov, ki zahtevajo od slehernega tekmovalca najvišje tehnično znanje, smelost in borbenost. Prav tako pa je počaščena, ker sprejema v teh dneh najboljše skakalce iz 12 držav, ki so se odzvali njenemu vabilu...«

je bil tudi na reprizi olimpijskih iger najboljši. Tokrat je bila njegova zmaga še bolj prepričljiva in je bil precej boljši od ostalih tekmovalcev. Skakal je res v odličnem slogu — skoraj bi lahko rekli brez napak. Zato je dobival tudi odlične ocene za slog. Po dolžini pa je bil še boljši, saj je preskakoval skoraj vse tekmujoče za več kot 10 m. Kaže, da se bodo ponovili dogodki pred tremi leti. Recknagel bo s svojimi dolžinami na velikanki »oškodoval« skoraj vse ostale setkmovalce, ki bodo morali zaradi njega skakati z najnižjega naleta tudi na 120-meterski skakalnici.

Včeraj so se razen tega odličnega Nemca odlikovali še Norvežan Yggeseeth, Fince Vitikainen in naš Marjan Pečar. Prav prijetno pa sta presenetila oba Amerikanca Kotlarek in Samuelsen. Tudi Poljaka Tajner in Bujok sta bila med najboljšimi. Naš precej obetajoči Jože Šlibar je obakrat v konkurenci padel in je bil sploh edini od vseh 45 kandidatorjev, ki je padel v konkurenci na odlično pripravljeni 80-meterski skakalnici. Od ostalih (Nadaljevanje na 8. strani)

Sestanek delegatov za V. kongres SZDLJ

KRANJ, 25. marca. — Včeraj dopoldne je bil v prostorih OLO Kranj posvet vseh gorenjskih delegatov, ki se bodo udeležili V. kongresa Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije.

Pogovorili so se o pripravah na V. kongres in sklenili, da bodo na kongresu razpravljali o lokalnem in tovarniškem tisku ter o problemih produktivnosti in zaposlovanja v kranjskem okraju.

PLENUM OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS KRANJ KOMUNISTI O NEZDRAVIH POJAVIH

KRANJ, 25. marca. — Včeraj dopoldne je bil v dvorani Zbora proizvajalcev OLO Kranj redni plenum Občinskega komiteja ZKS Kranj, ki se ga je od gostov udeležil tudi član sekretariata OK ZKS Kranj tovariš JAKOB ŽEN. Na plenumu so med drugim razpravljali o nekaterih birokratskih pojavih v podjetjih in družbenih organih upravljanja v kranjski komun.

Uvodoma je v referatu sekretar Občinskega komiteja tovariš Stefan Kadoič osvetlil nekatera vprašanja, ki jih je načel zadnji plenum CK ZKS. Pri tem je poudaril, da so tudi v naši občini nekateri birokratski pojavi pri izvrševanju družbenega načrta. Tu se je dotaknil predvsem politike zaposlovanja 'nove delovne sile, združevanja posameznih podjetij predvsem na željo nekaterih posameznikov, združevanja sredstev, s katerimi nekateri vodilni ljudje v podjetjih razpolagajo kot bi bili njihova last in ne last družbe, na-

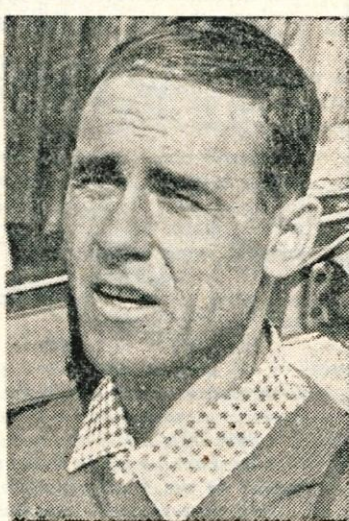
kov. Dejal je, da se mu zdi napačno, da mora matično podjetje z gubo teh obratov pokriti, medtem ko v njih ne sme nič upravljati, ker so to samostojni obrati s samostojnim delavskim svetom. Tovariš Stane Božič je zlasti poudaril, da se mora združena sredstva, ki jih prispevajo delovni kolektivi porabiti samo v tiste namene, ki jih je določil posamezni kolektiv.

V svoji razpravi je tovariš Markovič še posebej poudaril, da so družbeni načrti preveč dokončno stilizirani in jih praktično velikokrat volilci s svojimi predlogi ne morejo popraviti ali dopolniti. Nadalje je dejal, da se volivcem vse prepočasni pojasnje posamezne pereča vprašanja. Dejal je, da bi se tu za obveščanje morali še več posluževati lokalnega in tovarniškega

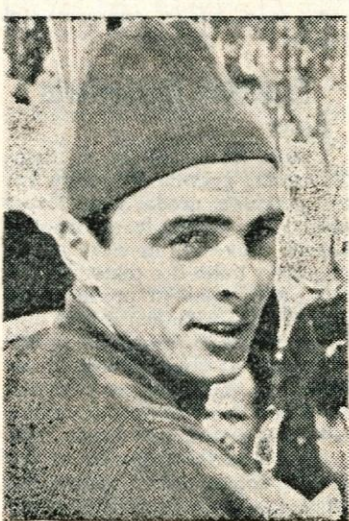
M. Z.

MARJAN PEČAR

ALBIN ROGELJ

JOŽE ŠLIBAR

JOŽE ZIDAR

PРАВНА POMOČ

Osnovno načelo socialistične družbe je skrb za človeka. Ta skrb se morda ne odraža nikjer bolj kot v spoštovanju zakonitosti. V skrbi, da se človek zaščiti proti birokratski samovolji posameznikov ali posameznih organov, ki v svoji pristojnosti odločajo o raznih zadevah. Zato je ljudska skupščina LRS na enem izmed svojih lanskih zasedanj sprejela posebno resolucijo, ki med drugim priporoča ustanavljanje služb za pravno pomoč državljanom v okviru občinskih ljudskih odborov in posameznih družbenih organizacij.

Dosedanja pravna pomoč, ki jo dajejo brezplačno vsem državljanom ob uradnih dnevih sodišča, ne zadostuje. Zato občinski ljudski odbori ne bi smeli več odlašati z organizacijo te službe. Res je, da manjka pravnikov, vendar je, da se dalo s smotno kadrovske pomoči. Prve resne pobude v tej smeri je sprožil edino Okrajni sindikalni svet. Kaže da torej ne gre zgolj za kadrovske probleme, marveč da ljudski odbori tudi delno podcenjujejo pomen te službe.

Samo s kranjskega okraja je bilo v desetih mesecih poslanih na nekatere republiške in zvezne upravne organe okoli 130 pritožb. To je kar precej, ne glede na to, da je bilo med njimi nekaj neupravičenih. Vse te pritožbe bi lahko rešile ustrezne komisije pri podjetjih ali občinah same. To bi poenostavilo in pospešilo postopek pri reševanju pritožb, hkrati pa okrepi in poudarilo vlogo samoupravnih organov v komunah. Sistematično zasledovanje in analiziranje prošnje in pritožb državljanov, bi povečalo tudi odgovornost v poslovanju posameznih organizacij in ustanov, ki so pristojne odločati o določenih zadevah. Vsako iskanje pravice »zgoraj« pri višjih organih, kakor tudi vsako urejanje krivice »z vrbom«, samo zamegljuje in otežava uveljavljanje komunalne samouprave. Nasprotno pa sistematično urejena služba za prošnje in pritožbe lahko v mnogočem pomaga ljudskim odborom pri določanju njihove konkretne politike.

LEP ZGLED

Vzoren primer sodelovanja med podjetjem in občino

Prav je, da v okviru komune vse bolj odpadajo meje med posameznimi gospodarskimi dejavnostmi in da se te dejavnosti povezujejo v skladno gospodarsko celoto in s skupnimi naporji prispevajo k hitrejšemu razvoju komune v celoti. Tovarniški zidovi postajajo preozek okvir za urejanje preceh družbenih potreb in vse bolj se uveljavlja prepričanje, da je nivo družbenega standarda zaposlenih delavcev v posameznih podjetjih v sorazmerju z njihovo delovno storilnostjo. S pametnim sodelovanjem med organi družbenega upravljanja in občino ter organi delavskega samoupravljanja v podjetju, se vse bolj vsklaja individualni interes posameznikov in posameznih gospodarskih organizacij z interesi širše skupnosti.

Zgled za tako sodelovanje nam je lahko tekstilna tovarna »Inteks« v Kranju. Ze v zadnji številki našega lista smo pisali o načrtih in pripravah za gradnjo novega mostu čez Kokro. Ta most je za prebivalce novega naselja na Planini nujno potreben, kajti stari viseči most je že dotrajal in grozi nevarnost, da bo v kratkem prekinjena še ta zadnja zveza s centrom mesta. Zato so volilci tega terena odločno zahtevali naj ObLO že letos začne z gradnjo. Med volilci na tem območju je veliko delavcev tekstilne tovarne »Inteks«. Zato je logično, da so bili ljudje v tej tovarni še posebej zainteresirani za gradnjo mostu čez Kokro. Ker na občini niso imeli nobenih razpoložljivih sredstev, ki bi jih porabili za gradnjo mostu, jim je priskočil na pomoč delovni kolektiv »Inteks«. Delavski svet je odobril 80 milijonov dinarjev kot posojilo iz sredstev gospodarskih investicij. Ta sredstva so sicer namenili za nakup inozemske opreme, ker pa je pri uvozu prišlo do nepredvidenih zastojev, bi jim ta sredstva letos obležala neizkoriščena. Mnoge gospodarske

organizacije iz leta v leto prenašajo neizkoriščene sklade, ne da bi pomislile, da jih posodijo in na ta način morda pripomorejo k hitrejšemu razvoju družbenega standarda v občini, kakoga podjetja v komunah itd. Kaže, da je primer »Inteks« vreden posnemanja. Pove nam, kako je treba brez stiskaškega egoizma s širših okvirov reševati probleme investicij v okviru komune in v okviru širše skupnosti.

Z že odobrenim posojilom 80 milijonov dinarjev, ki ga bo ObLO vrnil brž ko bo tovarni Inteks denar potreben za plačilo že naročene opreme, bodo lahko takoj začeli z gradnjo mostu in bo most predvidoma dograjen že letos, najpozneje pa spomladi prihodnjega leta. Naselje Planine bo tako dobilo boljše zvezo s centrom mesta in uresničena bo davna želja prebivalcev tega terena.

Nov most čez Kokro bo teklen mimo hotela Evrope in okrajne Pošte preko sedanje »Podrtine«. Trenutno že pripravljajo provizorije, kamor bodo v kratkem preselili 16 družin, ki stanujejo v hiši, ki se bo morala umakniti mostu. Nastajajo sicer težave, ker stranke skušajo izkoristiti ugoden položaj in izsiliti zase čimboljša stanovanja, vendar upajo na ObLO, da bodo ob obojestranski uvidenosti tudi ta problem kmalu rešili.

Razen posojila v znesku 80 milijonov dinarjev pa je delovni kolektiv »Inteks« prispeval ObLO v Kranju še 30 milijonov dinarjev, ki jih bo ljudski odbor porabil za gradnjo družbenega standarda na področju komune. Ta denar so namenili za gradnjo nove šole na Planini, ki jo bo obiskovalo okoli 900 otrok, med njimi mnogo otrok delavcev tovarne »Inteks«.

MIRO OMAN

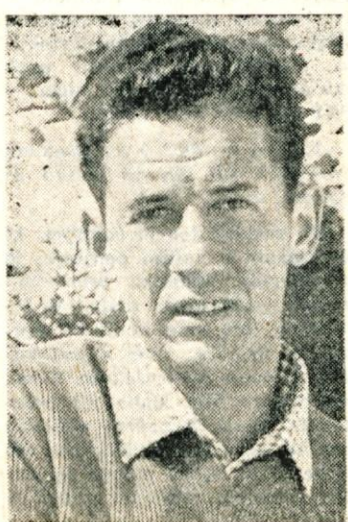
MATO KRZNARIČ

MILAN ROJINA

JOŽE LANGUS

LOJZE GORJANC

PETER ERŽEN

Kratke iz Žabnice

Na osnovni šoli v Žabnici so pred kratkim ustanovili sekcijo društva Ljudske tehnike. Vanjo se je vključilo 110 članov. Pričeli bodo delovati v vseh področjih tehnično-vzgojne dejavnosti. Pravkar so se pričeli pripravljati na izpite za pionirsko prometno značko.

V minulnem tednu je imela OORK v Žabnici redni letni občni zbor, ki je bil zelo dobro pripravljen. Ugotovili so, da v Žabnici za delo Rdečega križa ni dovolj zanimanja, pač pa je le-to veliko za zdravstveno predavanje. Zadnjega takega predavanja se je udeležilo kar 84 ljudi.

Društvo Ljudske tehnike v Žabnici praznuje letos 10. obletnico obstoja. Ta pomemben dogodek bodo svečano praznovali s številnimi prireditvami. Prihodno nedeljo, to je 3. aprila, bodo med drugim priredili tudi zanimivo tekmovanje »Lov na lisico«.

V Žabnici in okoliških vaseh že dalj časa težko pogrešajo javno kopalnico. Tudi za pranje razen nečistega potoka nimajo nobene možnosti. Ker torej pralnico in kopalnico zelo potrebujejo, upajo, da bodo s pomočjo pristojnih organov in s samopripravo pričeli v najkrajšem času z gradnjo teh objektov.

SEJA

Kranj
22. marca je bila v prostorih Obč. komiteja LMS Kranj seja sekretariata Občinskega komiteja. Pogovorili so se o 1. aprilu — dnevu mladinskih delovnih brigad in sestavili podrobnejši program praznovanja.

beložka

KAJ JE Z MOSTNO TEHTNICO?

Z ureditvijo urbanističnega načrta in z gradnjo nove ceste mimo nove avtobusne postaje, so v Radovljici odstranili mostno tehtnico. Tega sicer majhnega, a potrebnega objekta ni v tem potrošniškem središču že več kot pol leta. Če pomislimo, da je v Radovljici vsak teden odkup živine, da je tudi podjetje »Kurivo« in še vrsto drugih potrošnikov in koristnikov tehtnice, si lahko mislimo, kako leto sedaj pogrešajo. Storili so veliko napako. Namesto, da bi tehtnico prestavili, so jo preprosto podrli. Zadrugi svet Kmetijske zadruge Radovljica je na zadnjem zasedanju, ki je bilo v nedeljo, 20. marca, sklenil, naj v najkrajšem času na občinskem ljudskem odboru v Radovljici določijo mesto, kjer naj bi tehtnico skupno s KZ čimprej postavili. Verjetno se bo za to zanimalo tudi »Kurivo«, saj je doslej ocenjevalo voznikom premož kar na »oko«, za kar so se morali že zagovarjati.

C. Z.

Delo izobraževalnega centra

Center za izobraževanje v jeseniški železarni, ki je bil ustanovljen lani, se še ni povsem otresel začetnih težav. Lani se je Center bavil predvsem z organi-

zacija raznih tečajev v podjetju, pripravljali programe, vodil ekskurzije in skrbel za nekatere druge probleme izobraževanja. Letos je začel uvajati tedenske

polurne seminarje, ki so zelo pomembni za proizvodnjo. Na njih tolmačijo delavcem razne probleme, ki se pojavijo v proizvodnji.

Lansko leto so imeli v železarni 33 raznih tečajev, predvsem za pridobitev kvalifikacij, ki se jih je udeležilo 895 delavcev in uslužbencev. -k

Asanacijska dela

Kranj
Pred dnevi je imela komisija za male asanacije pri ObLO v Kranju redno sejo, na kateri so razpravljali o do sedaj izvršenem delu in o delu, ki jih še čaka. Sklenili so, da se bo od sledje komisija ukvarjala le z asanacijskimi deli kot so asanacije starih onečiščenih vodnjakov, kapnic, bajerjev, mlakuž in potokov, ki so lahko izvor infekcije pitne vode, nadalje gnojšč

in gnojničnih jam, ki ne ustrezajo higienskim predpisom itd. Če bodo hoteli izpeljati vse načrte, predvidene v letošnjem letu, bodo morali tudi prebivalci prislokočiti na pomoč s samopripravo. -an

UREDILI SI BODO IGRISČE

Ljubno

Pionirji odreda osnovne šole Ljubno na Gorenjskem so v teh dneh pričeli urejati športno igrišče v bližini šole. Nekaj težiških del so opravili že lani jeseni, sedaj pa morajo končati še s končnimi deli. Omenjeni odred je vsestransko delaven. Pripravljajo se na večje šahovsko tekmovanje, člani avto-moto krožka pa bodo delali izpite za pionirsko prometno značko. Tudi podmladek Rdečega križa ter dramski in prirodopisni krožek imajo. -an

Občni zbor vodne skupnosti

Kranj

V ponedeljek, 28. marca bo v Kranju drugi letni občni zbor Vodne skupnosti za Gorenjsko. Na vsakih 5 rednih članov se bo običnega zbora udeležil po en delegat, ki so jih izvolili v minulnem tednu. Na zboru bodo pregledali dosedanje delo in dali nekaj koristnih napotkov za delo v prihodnje.

TEČAJ ZA VODILNE ČLANE RDEČEGA KRIŽA

Kranj

Na zadnji seji Izvršnega odbora osnovne organizacije RK Kranj so sklenili, da bodo v začetku aprila organizirali seminar za vodilne člane Rdečega križa in za odbornike-aktiviste občinskih in osnovnih organizacij RK. Tečaj bo trajal 5 dni in bo ver-

jetno na Jezerskem. Predavali bodo znani znanstveno-prosvetni delavci.

Zanimiva predavanja

Kranj

V tem tednu so se v sredo, 23. marca, zvrstila v Kranju kar tri zanimiva predavanja. Dvoje predavanj je bilo v okviru Delavske univerze, in sicer eno v prostorih Tehniške tekstilne šole v Kranju, kjer je predaval dr. Jože Potrč o Znanstvenem svetovnem nazoru, drugo pa je bilo v prostorih Sindikalnega doma (mala dvorana), kjer so poslušalci sledili predavanju Janka Pribošiča o programski glasbi. Planiško društvo Kranj pa je pripravilo zanimivo predavanje pod naslovom »Od Triglava do Ohrida«. Predavanje, spremljano z več lepimi diapozitivi, je vodil ing. France Avčin, in sicer ob 20. uri v veliki dvorani OLO Kranj.

SVEČAN SPREJEM

Godešič

Mladinska organizacija v tej vasi je med zelo aktivnimi organizacijami v občini. V šestmesečnem tekmovanju mladinskih organizacij občine so se vključili tudi mladinci z Godešiča. Sodelujejo z vsemi družbenimi organizacijami na terenu. Radi bi uredili tudi kulturni dom, s prostovoljnim delom so sami pripravljali kriti polovico stroškov za adaptacijo doma. Mladina se zelo zanima za šport in za dramatik; veliko članov sodeluje v tovarniški dramski sekciji.

V soboto, 19. marca, so imeli svečan sprejem 16 mladih ljudi v mladinsko organizacijo, ki sta se ga udeležila tudi sekretar mladinskega občinskega komiteja Vido Japelj in članica SZDL Silva Hafner. V. R.

Kam v nedeljo?

Zvedeli smo

PREDOSLJE

Danes ob 20. uri bo v kulturnem domu v Predosljah gostoval zabavni ansambel celjskega akademskega kluba. Pro-

Debatni večeri

Naklo

V zadnjem času je delo mladinskega aktiva LMS v Naklem precej oživel, predvsem po začetku novega odbora, ki je zelo delaven. Naj omenimo, da je bil aktiv v Naklem pred leti eden najboljših v kranjskem okraju. Vendar je kasneje izgubil ugled zaradi nedelavnosti nekaterih članov. Novi odbor pa je pričel z resnim delom. Pripravljajo razna poučna predavanja. Pred kratkim so poslušali zanimivo predavanje o življenju in delu mladine na vasi. Odbor in okrog 60 navzočih so sklenili, da bodo organizirali debatne večere. Enega, na katerem so govorili o Črnem kontinentu, ki se prebuja ter o običajih v Indiji, so že imeli. Predvidena imajo še predavanja o športu, modi in filmu.

16 milijonov za oddihe in izlete

Lani je delavski svet jeseniške železarne odobril za potrebe letovanj in izlete delavcev in uslužbencev 16 milijonov dinarjev, in sicer 10 milijonov za letovanja, 4 milijone za izlete in 2 milijona za adaptacijo in novo opremo. Ta sredstva so člani kolektiva koristili v obliki regresa.

SOLA ZA STARŠE

Škofja Loka

Minuli teden so zaključili s ciklusom pedagoških predavanj za starše, ki jih je organizirala škofjeloška Delavska univerza. Predavanja je obiskovalo povprečno po 70 staršev. Pred koncem šolskega leta bo Delavska univerza organizirala predavanja za starše in dijake o izbiri poklica. Mladina pa je v tem tednu poslušala predavanja o spolni vzgoji in pripravi za zakon.

Plenum

Jesenice

V sredo, 23. marca ob 18. uri, je bil na Jesenicah plenum Občinskega komiteja LMS Jesenice. Razpravljali so o vlogi mladine v delavskem samoupravljanju in o tekočih nalogah občinskega komiteja Jesenice.

OBRAZI IN POJAVI

HOČEMO - NOČEMO

HOČEMO — NOČEMO

»Družbeni načrt smo sprejeli. Želja nas vseh je, da ga bomo tudi mi presegli v tolikšni meri, da bomo že letos izpolnili družbeni plan. Toda tovariši, če posegel v razpravo član delavskega sveta na redni seji, če bomo hoteli naše cilje uresničiti, jih ne bomo zmogli brez zadostnega strokovnega kadra.«

Sklep delavskega sveta je bil takrat: ker imamo še možnost zaposliti delovno silo, moramo v podjetje dobiti potrebne strokovnjake, za vse ostale pa pritrjevati čimveč ustreznih seminarjev.

Razpis v časopisu je bil uspešen. Podjetje bo dobilo zadosti potrebnih strokovnjakov. In ni minilo dolgo, že je bil prvi na novem delovnem mestu, v novem delovnem kolektivu.

Strokovnjak ne bi bil strokovnjak, če ne bi takoj videl pomanjkljivosti, ki zavirajo proizvodnjo. Te pomanjkljivosti so največkrat posledica slabe organizacije dela in odnosa posameznikov do dela. In strokovnjak je na prvem posvetu povedal svoje ugotovitve.

V tem oddelku bi bila delovna storilnost lahko za 40 odstotkov večja, če ne bi bilo toliko nepotrebnega sprehanja in klepetanja.

Nekateri so se začudeno in užaljeno spogledali. V drugem oddelku, je nadaljeval strokovnjak, »moramo nujno uvesti nov način proizvodnje. Dosedanji je zastarel in negospodarski.«

Spet se je nekaj obrazov ogorčeno spogledalo. Strokovnjak pa je nadaljeval: »S tem sem povedal prav zaprav že vse. Tudi v ostalih oddelkih je položaj podoben.« Sprejete sklepe s tega posveta je tajnica skrbno zapisala v zapisnik.

Po sestanku se je šele razvila prava razprava. V majhnih skupinicah po podjetju sta tekla v glavnem dva različna pogovora. Nekateri so bili veseli novega strokovnjaka, ki bo pomagal delovnemu kolektivu k povečanju proizvodnje, drugi pa so pritrjevali godrnjali: »Le kaj je bilo treba tega vraga. Že doslej garamo kot žirina! Kaj sploh hoče?« Le-ti so nato poskušali z različni načini onemogočiti delo strokovnjaka. K temu so podpivali tudi tiste, žal so tudi še taki, ki se niso opredelili ne za prve in ne za druge. — »Plače naj nam zvišajo, pa bomo delali!« je bila njihova parola.

Poskusili so celo z zvijačo. Premišljeno so nastavili strokovnjaku past, iz katere ni našel izhoda. Obdolžen je bil celo za sabotažo in bil zaradi tega odpuščen iz podjetja. Geslo — hočemo strokovnjake — se je spremenilo v — nočemo strokovnjakov! Kakšen nesmisel! Vendar je moral iz podjetja, ki je spet ubralo staro pot. Člani kolektiva pa so se vseeno trkali na prsa, ko so ob tromesečju ugotovili, da so plan presegli tudi brez strokovnjakov. Seveda so pri tem pozabili, da so v istem času namesto strokovnjakov zaposlili še 10 delavcev. Proizvodni plan je bil vesda presežen, toda kaj pa osebni dohodek in skladi? Posamezniki pri zvečani proizvodnji niso imeli nikakršnih zaslug, kljub temu pa so zahtevali večji zaslužek.

Če je ta njihova zahteva upravičena in če so upravičeno ponosni na »preseg« plana, pa naj presodi bralec sam. -nn

NAŠ RAZGOVOR

Od mehanika do tehničnega vodje

Pred šestimi leti je Rado Košenina nastopil službo kot mehanik v podjetju Transturist v Škofji Loki. S pridnostjo in učenjem je kmalu postal mojster mehanične delavnice. Sedaj že dobro leto opravlja službo tehničnega vodje avtobusnega podjetja Transturist. Obiskali smo ga kar na delovnem mestu in mu zastavili nekaj vprašanj.

»Zanima nas, kakšno delo opravljate kot tehnični vodja Transturista in s kakšnimi problemi se srečujete?«
Moja glavna naloga je, da skrbim za pregled vozil. Seveda pa moram imeti pregled tudi nad vsem delom v mehanični delavnici. Največji problem v našem podjetju je pomanjkanje prostorov za naše avtobuse in tovornjake. V sedanjih garažah imamo tudi mehanično delavnico, zato smo s prostori zelo na tesnem. Sicer pa se nam obetajo lepši časi. Mehanično delavnico bomo zgradili nad Kamnitnikom, problem pa bomo rešili tudi z gradnjo novih garaž na Trati. »Koliko vozil imate dnevno v prometu?«

»V vse smeri vozi dnevno 23 avtobusov in 15 tovornjakov. Novost v našem prometu, ki smo ga vpeljali pred dvema mesecema, je kosovni promet. Tovorna vozila namreč prevažajo za obe dolini, Seško in Poljansko, razno blago iz Ljubljane in drugih krajev. S tem smo odpravili v avtobusnem prometu prevažanje težjih paketov na strehi avtobusa. Celotni naš prevozni park skušamo tipizirati, in sicer s FAP in TAM 4500 vozili.«

»Kaj pa nesreče v avtobusnem prometu? Ali jih je veliko in kakšne so?«

»Po zaslugi dobrih šoferjev, ki jih imamo v našem podjetju, je avtobusnih oziroma prometnih nesreč razmeroma malo. V letošnjem letu smo imeli tri prometne nesreče, dve z avtobusom in eno s tovornjakom. Vzrok nesreče je bila slaba ali potedenela cesta. V našem podjetju imamo servisno službo za vso Gorenjsko. Njena naloga je, nuditi šoferjem tehnično pomoč v slučaju okvare na vozilih.« V. R.

S sodišča

ZAMUJEN ROK

Bivša natakarcija hotela »Dom pod Golico« I. S. je bila lani decembra obsojena pred sodiščem v Radovljici na 6 mesecev zapora, ker si je priustila na škodo navedenega podjetja znesek 139.253 din. Zaradi neizkušeniosti in mladoletnosti ji je sodišče izvršitev zaporne kazni odložilo za dobo dveh let pod pogojem, da bo do 1. februarja letos poravnala podjetju preostanek škode v znesku 88.946 dinarjev. Izplačilni rok je sodišče pozneje na njeno prošnjo podaljšalo do 1. marca 1960. — Ker tudi do tega časa ni povrnila škode, misleč, da se ji bo posrečilo izigrati izredno human ukrep sodišča, je sodišče pogojno sodbo preklicalo in odredilo, da bo morala odsedeti šestmesečno zaporno kazeno. Po izdržani kazni pa poravnati premoženjsko škodo.

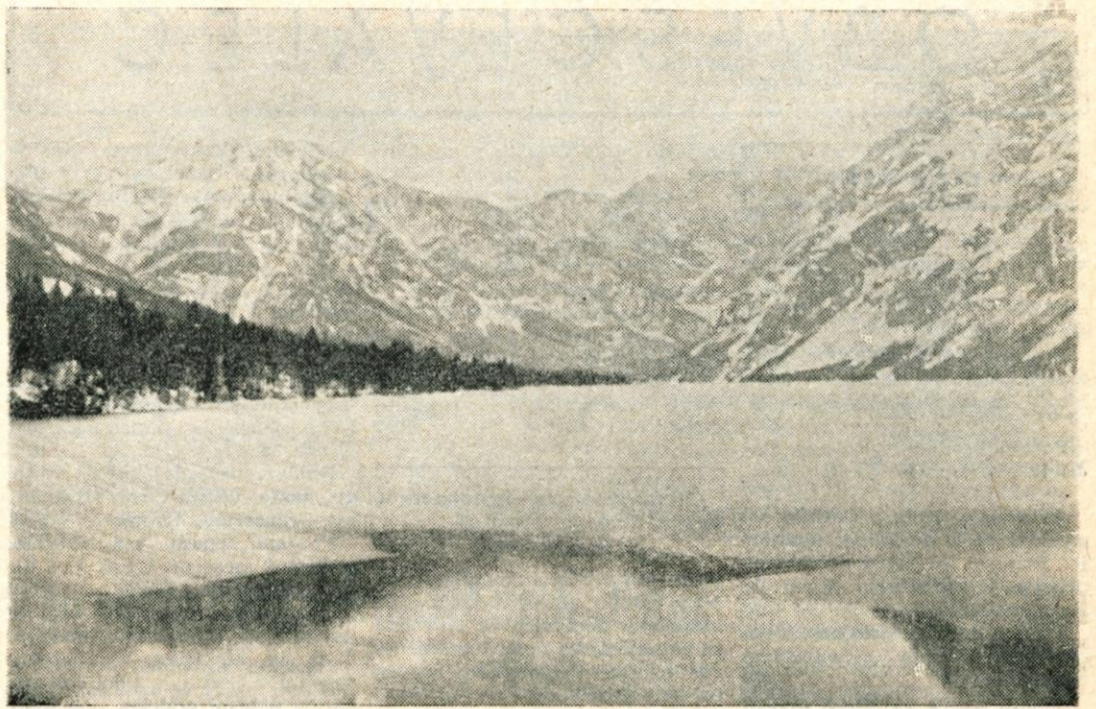
T. R.

RAČUNE JE PONAREJAL

Zaradi kaznivega dejanja ponarejanja listin, se je zagovarjal pred sodiščem v Radovljici J. S. iz Komende. Omenjeni se je brez obrtnega dovoljenja

ukvarjal z izdelavo krtač in čopičev in te predmete prodajal iz kraja v kraj. Kadar je prodajal svoje izdelke gospodarskim organizacijam, so nastopile težave, ker je moral na račun pred izplačilom izkazati, da je plačal prometni davek. Podobno kot ostali šušmarji, se je tudi sam skušal izogniti plačevanju teh dajatev. V ta namen je našel nekega pajdaša, ki mu je izdelal lažen žig z besedilom: »Davek plačan pavšalno pri Upravi za dohodek«. Občinski ljudski odbor Komende. Lažen žig je nato odlistal na zadnjo stran računov, pod žig pa podpisal neko lažno ime občinskega uslužbenca. Sodišče je ugotovilo, da je v treh primerih uporabil lažen žig ter sestavil lažne račune in s tem oškodoval pristojni ljudski odbor na neplačanem davku za okrog 40.000 din. Ker se je znašel tokrat že četrty na zatožni klopi, mu je sodišče odmerilo kazni dveh mesecev zapora in 10.000 din denarne kazni. Plačati bo moral še stroške kazenskega postopka in povprečno 8000 din in povrniti neplačane družbene dajatev.

Bolje kot lani, pa še vedno slabo

BOHINJ POZIMI

KAM? — NA KOMNO!
Smučarji odhajajo na Komno! Tam jih je menda okoli 80, v okoliških domovih pa preko 100. Tereni odlični! Za smučanje in za sončenje. Snega je skoraj 4 metre.

JOZE JERAJ
PRIPOVEDUJE...

Ko sva s fotoreporterjem konec prejšnjega tedna kolovratila po Bohinju in spraševala, kaj je z zimskim turizmom, sva obiskala tudi dolgoletnega predsednika Turističnega društva Bohinj Jožeta Jeraja, ki je upravnik hotela Pod Voglom.

V Zlatorogu se ustavijo le bežno, da se okrepcajo, pri Savici le toliko, da oddajo prtljago, po katero pridejo (po naročilu) vozači z doma na Komni, potem pa pot pod nogo — in v treh do štirih urah so na vrhu. Tam jih čaka sonce, odlične smučine... Vendar se bo prava smučarska sezona tam gori zdaj, ko bodo travniki pri nas že ozeleneli, se-le začela. Prav tako pri Sedmerih triglavskih jezerih, kjer so kočjo pred nedavnim šele odprli. Tja do srede maja bo na belih snežnih poljanah v osrčju Tri-

»Kako je z zimskim turizmom? Slabo, a bolje kot prejšnja leta! Korak naprej je narejen. Vendar bo takih korakov treba še precej, če bomo hoteli doseči vsaj tisto, kar smo pred vojno že imeli. Letos nam je vreme v semestrskih počitnicah precej nagajalo. Kazalo je, da bodo pogoji za smučanje odlični, snega je zapadlo dovolj in v pravem času, pa je kaj hitro prišla odjuga in z njo dež...«
»Kaj pa predvidevate za iz-

ne takih, ki se peljejo vse do Zlatoroga. Sprevednik Andrej je z vsakim prijazen, vsakomur pomaga, da vstopi ali izstopi, hujše se ne razburi celo, če mu po sedežih nekdo polije dva kilograma firneža: 300 din za čiščenje... pa »zdravo!«
Sicer pa ni prav nič čudno, če se kaj pobije ali preobrne — cesta, cesta...

»Po kakšnih opravkih prihaja v teh zimskih dneh v Bohinju največ ljudi?« sem vprašal Andreja, ko mi je zaračunal 250 din za vozovnico od hotela Jezero do Kranjskega jezera.

»V glavnem so to smučarji, ki odhajajo na Komno, potem seminaristi in pa mladinci, ki imajo vso zimo v Mladinskem domu najrazličnejše seminarje. Prav v teh dneh se je pričel republiški seminar o problemih in nalogah mladine pri socializaciji vasi.«

PO OBISKU NA 6. MESTU V SLOVENIJI

Bohinj spada med najlepše gorske pokrajine v Sloveniji. Ima izredne naravne pogoje za razvoj turističnega prometa poleti in pozimi, ki pa so še zelo slabo izkoriščeni. Po obisku je Bohinj kljub slabim in skromnim turističnim objektom na 6. mestu v Sloveniji, turistični promet je šele v začetni fazi. Center turizma je na ožjem teritoriju okoli jezera (Stara Fužina, Ribičev laz, Ukane), zato bodo morali pri nadaljnji izgradnji objektov dati prednost prav tem področjem.

Perspektivni plan razvoja turizma v Bohinju bo, upajamo, znatno prispeval k nadaljnjemu razvoju turizma v Bohinju, ki predstavlja tu glavno gospodarsko panogo, za katero pa so vsi ekonomski pogoji še zelo slabo izkoriščeni. Plan je bil že odobren na sejah Občinskega ljudskega odbora Bohinj, Okrajnega ljudskega odbora Kranj in strokovnega sveta pri IS Ljudske skupščine LRS.

A. Triler
Foto: Perdan

Nova dependansa hotela »Pod Voglom«

glavskega pogorja sila živahno... Potem bodo planinke domove za mesec, dva zaprli, da bo skopnel sneg in da bo vzcvetelo pisano gorsko cvetje...

boljšanje turizma v Bohinju nasploh?«

»Prenočitvene kapacitete bodo že letos precej boljše kot pretekla leta. Pri hotelu Zlatorog že dva meseca gradijo dependanso z okoli 100 ležišči. Naša dependansa Pod Voglom s kapaciteto 68 postelj je bila dograjena že lani. V avgustu lani smo v njej že namestili prve goste, pozimi pa so bili v njej smučarji, ki so bili v Bohinju na državnem in republiškem smučarskem prvenstvu.

Do konca junija bomo pri hotelu Jezero zgradili novo restavracijo s približno 250 sedeži, v Bohinjski Bistrici pa bomo zgradili bencinsko črpalko. V Ukane pri hotelu Zlatorog nameravamo zgraditi tudi nov sodoben trgovski lokal, pri Sv. Janezu pa nov hotel A kategorije in manjše zabavišče, ker že več let nazaj opažamo, da premalo skrbimo za razvedrilo gostov v večernem času in takrat, ko je slabo vreme.

In ne nazadnje — letos bomo končno asfaltirali tudi vso cesto od Bleda do Bohinja, kar je nujno, če hočemo karkoli narediti za izboljšanje turističnega prometa.«

DVE URI IN POL IZ LJUBLJANE V BOHINJ

Edina zveza v teh dneh z Bohinjem je avtobus SAP Ljubljana (razen vlaka seveda, ki vozi le do Bohinjske Bistrice), ki vsak dan zjutraj ob osmih pelje iz Ljubljane in preko Radovljice in Bleda pride k Zlatorogu 10 minut pred enajsto dopoldne, vrača pa se zvečer ob šestih. Potnikov ni veliko, predvsem

Prve turiste — izletnike so v »Zgodovinske bukve« zapisali že v času Ilirije. Ko pa je v letu 1905 »Železna cesta« povezala Jesenice in Bled preko Bohinjske Bistrice z Gorico in Trstom, je Bohinj zaslovel kot edini izletniški kraj (posebno ob sobotah in nedeljah) za Trst in Gorico.

Največji obisk turistov in izletnikov so v Bohinju zabeležili v letih 1902—1912 (povprečno 2000 gostov na dan), po prvi svetovni vojni pa v letih od 1924 do 1938 približno po 1700 gostov na dan.

Po zadnji vojni je Bohinj šele lani v juliju in avgustu dosegel približno tak obisk kot v omenjenih obdobjih pred vojno. Tudi glede prenočitvenih kapacitet ni bilo v zadnjih 50 letih nobenega napredka: Bohinj ima danes to, kar je imel leta 1909 — 330 postelj. In kje je 565 postelj, kolikor jih je bilo v letu 1938?

Kapacitete so premajhne za povpraševanje inozemskih in domačih ljubiteljev bohinjskih lepot. Če bi lani v juliju in avgustu imeli bohinjski hoteli dograjene svoje dependanse, menijo, da bi bil obisk za 30% večji kot je bil sicer.

SAP-ovega avtobusa. »Ob enajstih dopoldne pridem k Zlatorogu, ob šestih popoldne se vrnem v Ljubljano, vmes pa nimam kaj početi.«

(Da je res dolgčas, smo občutili tudi vsi ostali!)

Toda zdaj še gre, ko je izpostavljena vsaj prometna zveza do Zlatoroga. Ob zadnjem snegu pa so bili Bohinjci štiri dni odrezani od sveta, ker se nihče ni potrudil, da bi pot do Bleda sem zoral... Tri dni si lahko kam prišel le peš... ali s sanmi na konjsko vprego. No tak »sodoben« način se je tistikrat moral peljati na Bled predsednik Turističnega društva Bohinj Jože Jeraj, če je hotel priti v Ljubljano na skupščino Turistične zveze Slovenije...

Pri hotelu »Jezero« gradijo novo restavracijo

V 20. stoletju... in potem govorimo o uvajanju zimske turistične sezone v Bohinju, sprašujemo se, kaj manjka zimskega turizma v Bohinju, pripravljamo načrte za nove hotele in zabavišča...

Ali bi ne bilo za zimsko turistično sezono v Bohinju osnovno prav to, da človek tja sploh lahko pride? Ali bi toliko stalo, če bi bohinjska in blejska občina skupaj, pa morda še skupaj z radovljiško, kupili pošten plug in plačali nekoga, ki bi pozimi skrbel za redno vzdrževanje ceste?

ZIČNICA — MORDA ZE LETOS?

Bohinj je znan že od 18. stoletja dalje kot kraj, kjer se človek lahko odpočije in razvedri.

In kaj predvsem pogrešajo za razvezt zimskega turizma?

Razen boljših zvez in zabavišnega prostora predvsem — žičnico na Vogel — raj smučarjev. Okrog jezera mamreč ni najboljših prirodnih pogojev za smučanje.

Dokler ne bo žičnice, ne smemo računati, da bo zimski turizem ponovno oživel. Tako pravijo Bohinjci. Potem bodo za zimske turiste urejeni tudi hoteli, potem bo tudi vse ostalo... Z malo dobre volje in več posluha, za drobne stvari seveda...

Žičnica pa bo, verjetno že letos! Vsaj tako upajo. Precej je že narejenega, saj jo gradijo že 5 let. Občina se bo letos udeležila Zveznega natečaja in upajo, da bodo denar dobili in žičnico dokončali.

DOLGČAS — V ZIBELKI ZIMSKEGA ŠPORTA PRI NAS

Sedeli smo v hotelu Zlatorog in kramljali: natak Martin,

»Zakaj si ga pri Zlatorogu ne bi privoščil dva deci?« pravi sprevednik Andrej, »ko pa je tako dolgčas od enajstih dopoldne do šestih popoldne!«

sprevednik Andrej z Babnega vrta pri Kranju, šofer SAP-ovega avtobusa, s katerim smo se pripeljali v Bohinj, trije delavci, dva šoferja nekega drugega avtobusa, naš fotoreporter in jaz.

»Vsi hoteli — Zlatorog, Pod Voglom in Jezero — so odprti vso zimo in tudi še kar zasedeni — z najrazličnejšimi seminaristi. V Zlatorogu je bil od 9. februarja do 17. marca seminar DOZ za pridobivanje kvalifikacij za terenske delavce. V ponedeljek, 21. marca je prišla nova skupina seminaristov, ki bodo ostali tu teden dni, potem pa spet pridejo drugi za poldrugi mesec. V prvi skupini jih je bilo 38. Tudi v hotelu Jezero so bili dlje nastanjeni seminaristi — komercialisti.«

»Kaj pa turisti?«
»To so v glavnem le prehodni gostje in smučarji, ki odhajajo naprej na Komno, k Sedmerim Triglavskim jezerom in drugam.«

»Skratka, dolgčas!« je vpadel v besedo Andrej, sprevednik

Popis kmetijskih gospodarstev v Jugoslaviji

Za boljšo evidenco in načrtnejše usmerjanje

Od 15. do 31. maja letos bo po vsej Jugoslaviji statistični popis kmetijskih gospodarstev, ki bo zajel družbena kmetijska gospodarstva (kmetijska posestva in ekonomske zavode ter podjetij in splošne ter specializirane kmetijske zadruge in kmečke delovne zadruge) in posamezna zasebna kmetijska gospodarstva. Popis bo zajel po vaseh in vsakih naseljih tudi družine, ki nimajo kmetijskega gospodarstva, da bi na ta način dobili popolne podatke o stanju stanovanjskega fonda.

Namen popisa je zbrati podatke o prebivalstvu in delovni moči gospodarstev, o zemljišču, posevkih, sadnem drevju in vinski trti, o stavbah, o kmetijskih strojih in pripravah, o živini, perutnini, čebelnih panjih, o sodelovanju posameznih kmetijskih gospodarstev z družbenimi kmetijskimi gospodarstvi v proizvodnji in agrotehniko, o proizvodnji in prodaji kmetijskih pridelkov, o naložbah v proizvodnjo in o življenjskih razmerah kmetijskega prebivalstva.

Občinski ljudski odbor Kranj je na zadnji seji v četrtek, 17. marca, že imenoval komisijo, ki bo skrbela za popis kmetijskih gospodarstev v kranjski občini.

in živine, perutnine in čebelnih panjev, leta 1954 ter nato od leta 1955 do 1959 pa smo imeli po vsej državi le ankete o številu živine. Popolnega popisa kmetijstva doslej v Jugoslaviji še ni bilo. Povojna statistika ima sicer obširno dokumentacijo o skladih

in proizvodnji v kmetijstvu, nima pa nobenih podatkov o proizvodnih razmerjih v kmetijstvu. Na sedanji stopnji razvoja kmetijstva pa so neogibno potrebne temeljitejšie statistične analize, predvsem s stališča medsebojne odvisnosti, proizvodjalnih sil in proizvodjalnih razmerij. V zvezi s to potrebo stopa vse bolj v ospredje naloga za vsestransko proučevanje kmetijskih gospodarstev kot osnovnih proizvodno-potrošnih enot v našem kmetijstvu.

V kmetijstvu imamo danes tri vrste gospodarstev (splošno-družbena, zadrzna in zasebna), ki se med seboj razlikujejo po več značilnostih. Ker pri nas prevladujejo drobna kmečka gospodarstva z zelo različno sestavo proizvodnje in potrošnje, se že dlje čuti potreba po proučevanju agroekonomske, sociološke in demografske značilnosti gospodarstev.

Razen tega pa zaradi utrjevanja občin in okrajev leti potrebuje tudi vedno več podatkov

Po drugi svetovni vojni je v Jugoslaviji že bilo nekoliko delovnih popisov v kmetijstvu. Leta 1948 je bil popis kmetijskih strojev in orodja, leta 1949 popis živine in sadnega drevja, nato pa so se v letih 1950, 1951, 1952, 1953 in 1955 vrstili popisi

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

Sprejem gospodinjstvo pomočnic, plačam dobro. Ponudbe oddati v oglasni oddelek pod »Tako«. (Prejšnje ponudbe so se izgubile!)

Prodaj skoraj novo ročno slamožnico in os za krožno žago. Mrak Anton, Vošče 1, Radovljica. 1035

Poceni prodaj emajliran štedilnik. Sv. Duh 62, Skofja Loka. 1037

Avto-moto društvo Cerklje organizira tečaj za šoferje amatere. Prijave sprejema društvena pisarna v združenem domu do 29. marca 1960. 1036

Kupim dobro ohranjeno žensko kolo. Naslov v oglasnem oddelku. 1039

Kupim dobro ohranjen moped na zaganjač. Naslov v oglasnem oddelku. 1040

Zamenjam krušne peči za vsakovrstna mehka drva po dogovoru. Mejač Jože, pečar, Savska cesta 8, Kranj. 1042

Iščem starejšo zanesljivo žensko za varstvo 20 mes. starega otroka. Ostalo po dogovoru. — Vprašati na naslov: Galičič Mirko Cesta Staneta Žagarja 5 — Kranj. 1043

Delikatesa Kranj sprejme takoj kuharico za samostojno vodenje gostilniške kuhinje in moškega - mlajšega po možnosti priučnega slaščičarja za izdelavo in prodajo sladolepa. Ponudbe sprejema uprava. 1044

Planinsko društvo Dovje-Mojstrana iše večšo kuharico za svojo postojanko Aljažev dom. Plača po dogovoru. Ponudbe oddati na naslov društva. 1049

Prodaj motorno kolo »Galeb« neregistrirano. Informacije dobiti na telefon 319, Kranj. 1050

20. marca 1960 sem izgubila zlato zapesno uro od avtobusne postaje v Kranju do Slaščičarne pri Bučarju. Poštenega najditelja lepo prosim naj mi jo proti nagradi vrne, ker mi je dragocen spomin. Dijakinja Lukan Gabriela, Cankarjeva 8, Tržič. 1055

Ljudska knjižnica v Kranju poziva dotičnega obiskovalca knjižnice, ki si je izposodil knjigo, Tomšič, Slovensko nemški slovar, ni pa pri blagajni pustil vpisati izposojeno knjigo, da knjigo vrne, ker je rok izposojne potekel. Pri izbiri knjige je bil opazovan. 1056

Izgubil sem 20. marca 1960 vrata od orodja pri športnem mopedu, od Visokega do Cerklj. Poštenega najditelja naprošam

naj jih proti nagradi vrne. Gajšek, C. JLA 34, Kranj. 1057

Prodaj dva 150-litrska kotla za kuhanje svinjske krme. Gajšek, Cesta JLA 34, Kranj. 1058

Prosimo vse esperantiste na območju Gorenjske, da pošljejo svoj naslov na Esperantsko društvo Kranj, poštni predal 115. — Naslovi so nam potrebni v svrhu formiranja Okrajnega odbora zveze esperantistov okraja. — Odbor. 1059

Obrtno podjetje »Instalater« — Kranj, Jezerska cesta 40

sporoča

vsem poslovnim naročnikom, da je v sklopu podjetja ustanovilo kleparsko delavnico za stavbena in galanterijska dela. Izvršujemo vse usluge. Priporočamo se za cenjena naročila. 1060

Prodaj motor »Puch« 175 ccm, tipa 1957 v dobrem stanju. Dražnjača 20, Smednik. 1061

Prodaj 2 prašiča okrog 40 kg težka. Košnik, Kokrica 35, Kranj. 1062

Prodaj mlin šrotar in kompresor za pumpanje. Naslov v oglasnem oddelku. 1063

Prodaj mojar DKW 350 ccm, dobro ohranjen. Stara Loka 65, Skofja Loka. 1064

Prodaj malo weekend hišico iz lesa 200 krat 240 cm z dvema ležiščema — tirolski slog, odlično za obmorske počitnice. — Sprejem tudi večja naročila. Naslov v ogl. oddelku. 1065

Prodaj nekaj lepih spalnic — orehova imitacija in komoda. Naslov v ogl. oddelku. 1066

Prodaj odlično motorno kolo Horex 350 ccm tip 1953 — ogled v shrambi koles pri Jelenu, Kranj. 1067

Prodaj vseljivo dvosobno stanovanje, 20 minut od Kranja. — Ogled od delavnikov dopoldan. Naslov v ogl. oddelku. 1068

Prodaj vodno črpalko z vsemi priključki. Naslov v oglasnem oddelku. 1069

Prodaj spalnico, politirano, v dobrem stanju. Naslov v oglasnem oddelku. 1070

Prodaj mlado kravo, 7 mesecev brejo in kupim svinjo po prašičkih ali plemensko svinjo do 80 kg težko. Pš. Polica 3, Cerklje na Gorenjskem. 1071

Zaradi preselitve prodaj dobro ohranjeno otroško posteljo s predalom. Zglasiti se od 16. ure dalje pri Berger, Stražiška 23, Kranj. 1072

Prodaj šivalni stroj z dolgim

čolničkom, šiva odlično. Naslov v oglasnem oddelku. 1073

Kupim otroški športni vozček, primeren za v avto. Naslov v oglasnem oddelku. 1074

Opel Rekord 53-54, odlično ohranjen z radiom in gretjem, prodaj. Kalinšek, Sp. Brniki 3, Cerklje. 1075

Prodaj orehove sadike prvovrstne. Dvorje 17, Cerklje. 1076

Prodaj NSU Primo, malo rabljeno. Smrekar Janez, Kamnagorica 16. 1077

Prodaj usnjen jopič na zadržgo, malo večji. Cesta JLA 41, pri Franceljnu, Kranj. 1078

Prodaj lepega psa ovčarja, starega 9 mesecev. Cesta JLA 41, pri Franceljnu, Kranj. 1079

Parcelo zazidljivo 850 kvadratnih metrov, z odobreno lokacijo, voda in elektrika na parceli, prodaj v Cerkljah. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Zazidljivo, Cerklje«. 1080

Prodaj odlično NSU Primo — 175 ccm, s prevoženimi 1000 km. Naslov v ogl. oddelku. 1081

Prodaj sadna jabolčna drevesca vseh vrst. Ekonomija, Podbrezje, Duplje. 1082

Prodaj dirkalno kolo. Vprašati v pisarni Ekonomije, Podbrezje, Duplje. 1083

Prodaj stavbni parceli blizu Kranja. Naslov v oglasnem oddelku. 1084

Slivove sadike še nekaj kosov, prodaj. Toporš, Cesta JLA št. 43, Kranj. 1085

Prodaj kombiniran otroški vozček. Naslov v oglasnem oddelku. 1086

Prodaj dobro ohranjen vzdiljiv štedilnik na 3 obroče — rinke. Jeršin Rajko, Vodopivčeva 6, Kranj. 1087

Prodaj komfortno dvosobno stanovanje z vrtom v Kranju. — Naslov za informacije v oglasnem oddelku. 1088

Prodaj črno semensko deteljo, 7 kompletnih dvodelnih oken, 3 vrata sobna in glavna vrata. Skofjeloška cesta 33, Kranj. 1089

Kupim dvosobno ali trosobno stanovanje, prazno, v Kranju. Naslov v ogl. oddelku. 1090

Prodaj šivalni stroj »Singer«, šiva naprej in nazaj. Sr. Bela 4, Preddvor. 1091

Kupim enosobno stanovanje vseljivo takoj v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglasnem oddelku. 1092

Trgovsko podjetje Knjigarna »Simon Jenko« v Kranju obvešča vse cenjene odjemalce, da bo zaradi tromesečne inventure trgovina zaprta v času 31. marca, ter 1. in 2. aprila 1960. Prosimo vse potrošnike, da pravčasno, pred inventuro krijejo svoje potrebe. 1093

Zamenjam rabljen ženski šivalni stroj za žensko kolo. Naslov v oglasnem oddelku. 1094

Starejša zakonca, brez otrok, oba zaposlena in ves dan odsotna, iščeta skromno enosobno stanovanje (sobico in kuhinjo) v Kranju ali bližnji okolici do 4 km. Kdor nama tako stanovanje preskrbi dobi 30.000 din nagrade. Ponudbe poslati v oglasni oddelku Glasu Gorenjske pod »Zelo nujno«. 1095

Polkvalificirano kuharico ali priučeno kuhinjsko pomočnico iz Kranja ali bližnje okolice sprejme takoj Ljudska kuhinja v Kranju, Tomšičeva 40. 1096

Sprejem vajenca. Mizar Seđej, Zlato polje 19, Kranj. 1097

2 kleparska pomočnika, 1 vajenca za kleparsko in 1 vajenca za vodovodno instalacijo ter 1 delavca sprejem. Stalno delo v Kranju in na terenu z dnevnimi. Za samce stanovanje preskrbljeno. Plača dobra — po do-

govoru. Maksimov Boris, kleparstvo, Tržič. 1098

Preklecujem žaljivo sumitev o Golmajer Marjanu, Radovljica. Zahvaljujem se, da ni tožil. — Jenko Franc, Vrbnje, Radovljica. 1099

Novo kolo prodaj. Vprašati v trgovini »Borovo«, Kranj. 1100

Motorno kolo »Jawo«, novo, prodaj zaradi smrti. Bregar, Kidričeva 16, Kranj. 1101

Zaradi bolezni prodaj hišo. C. Staneta Žagarja 20, Kranj. 1102

Motorno kolo BMW 350 ccm, s prednjimi amortizerji, maksimalna brzina 100 km, po generalnem popravilu, poceni prodaj na mesečne obroke od 4000 do 6000 din zaradi selitve. — Ponudbe pod »BMW 350« oddati v oglasni oddelku. 1103

Prodaj sadna drevesca jablan in hrušk po znižani ceni. Porenta Franc, Sv. Duh 93, Sk. Loka. 1104

Prosimo vse tiste, ki iščejo naslove v oglasnem oddelku, da s seboj prinesejo številko oglasa.

Poceni prodaj pisarniško opremo, malo rabljeno, primeren za zadruge ali gradilnišča. — Ogled v popoldanskih urah. Naslov v oglasnem oddelku. 1105

Prodaj takoj nujno v Pšenični polici in 3000 kosov zidne opeke. Erzar Krista, Pš. Polica št. 4, Cerklje. 1107

Prodaj zazidljivo parcelo št. 283/1 v izmeri 700 kv. metrov z gradbenim dovoljenjem, načrtom in nekaj gradbenega materiala na Kokrici. Naslov v oglasnem oddelku. 1108

Prodaj hišo, travnike in nekaj gozda v Radovljici. Poizve se v Poljčah št. 7. 1109

Motorno kolo znamke Puch-Roller 125 ccm ugodno prodaj. Prodajalec Ljubomir Koman, Radovljica, Linhartov trg 23. — 1110

Prodaj dobro ohranjen Fiat 1100 E Tipa. Kernc, Jesenice, Spodnji Plavž 1. 1111

Kupim bukova drva in butare. Prešernov hram, Kranj. — 1112

Stanovanje v Kranju in hrano nudim tovarniški delavki. Naslov v oglasnem oddelku. — 1113

Iščem sobo v Kranju ali okolici — po možnosti neopremljeno. Plačam dobro. Naslov v oglasnem oddelku pod »Nujno«. 1114

Iščem sobo in kuhinjo. Dam 20.000 din nagrade. — Zakonca brez otrok. Sandulovič Stane, Cesta na Klanc 17, Kranj. 1115

Iščem prazno sobo v bližini Kranja. Pripravljen sem pomagati v gospodinjstvu. Krek Lojzka, Zevnikova 5, Kranj. — 1116

Iščem 2 upokojenki na malo posestvo, za takoj. Zvirče št. 9, Križe. 1117

Iščemo mlajšo pisarniško moč, lahko tudi začetnico in kvalificiranega živinorejca. Interesenti naj pošljejo ponudbe na naslov Kmetijsko posestvo »Sorsko polje«, Zabnica. 1118

Knjigovodja-bilancist s prakso, verziran v bančnem obrtnem in industrijskem knjigovodstvu z znanjem tujeja jezika. 1119

Upravni odbor Klimatičnega zdravilišča »Tone Čufar«, Dvarka vas, pošta Begunje na Gor. razpisuje delovno mesto

VZGOJITELJA.

Pogoj: Veselje z delom vajeniške mladine. Samsko stanovanje zagotovljeno. — Nastop službe takoj. Plača po uredbi.

KOMISIJA ZA USLUŽBENSKE ZADEVE OBLO KRANJ RAZPISUJE

v upravi ObLO Kranj delovni mesti

PO MOŽNOSTI S KVALIFIKACIJO AVTOMEHANIKA

Kandidati za razpisano mesto naj vložijo pismene ponudbe, taksirane s 50 din državnih taks, z navedbo dosedanega službovanja, dokazili o strokovnosti in življenjepisom v roku 15 dni po objavi razpisa na Komisijo za uslužbenske zadeve ObLO Kranj. Prednost imajo ponudniki iz mesta Kranja.

»PLANIKA« INDUSTRIJA OBUTVE V KRANJU

razpisuje prosti delovni mesti:

1. PRODAJNEGA REFERENTA

z dokončano Ekonomsko srednjo šolo ali Usnjarski tehnikum ter nekaj prakse v komercialni službi

2. NABAVNEGA REFERENTA

z dokončano Ekonomsko srednjo šolo ali Usnjarski tehnikum ter nekaj prakse v komercialni službi.

Nastop možen takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe poslati na upravo podjetja.

ka, menja mesto. Posreduje: Vrščaj, Brestanica 69 (28). 1119

V središču mesta Kranja naprodaj trisobno stanovanje s kopalnico in skupno pralnico. Zamenjava ima prednost. Isto tam naprodaj zelo dobro ohranjen štedilnik (namizni), moderni, vzdiljiv pekač v spodnjem delu. Vse to po globoki znižani ceni. Naslov v trgovini »Pri Kranjcu«, Kranj. 794

Samostojen kmečki fant, star 28 let, s premoženjem, se želi poročiti z dekletom do 25 let. Zaželjena slika. Resne ponudbe poslavi v oglasni oddelku pod »Lepa pomlad«. 1004

Gozdno parcelo v izmeri 8 ha, z več kot 1000 m lepega stavbnega lesa prodaj ali zamenjam za enostanovanjsko hišo. Ponudbe pošljite pod »Lepa prilika v Bohinju«. 1005

Prodaj motorno kolo »Galeb« 150 ccm, popolnoma novo, še neregistrirano. Naklo 105. — 1034

Motorno kolo »Lambretto 125 kub. centimetrov in motor NSU 350 ccm prodaj zelo poceni. — Jelenčeva 23, Primskovo, Kranj. 1120

Dam hrano in sobo upokojenki za varstvo 4-letnega otroka in pomoč v gospodinjstvu. Naslov v ogl. oddelku. 1121

Prodaj ročno slamožnico. Franc Mulej, Ovsiše 21, Podnart. 1122

Zahvaljujem se Drž. zavarovalnemu zavodu v Radovljici za izplačan večji znesek nezgodne zavarovalnine. K. A., Zgornje Bitnje. 1123

Drž. zavarovalni zavod v Radovljici nas je obvestil, da je izplačal našemu naročniku Eržen Luki, Rudno 9, Zelezniški, za utrpjeno nezgodo 12.000 din. — Uprava.

objave

ZAVAROVANJE KMETIJSKIH PROIZVAJALCEV OBVESTILO

kmetijskim proizvajalcem o pričetku izvajanja zdravstvenega zavarovanja.

S. 1. januarjem 1960 je stopil v veljavo zakon o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev. Pravice po tem zakonu pa bodo zavarovane osebe uveljavljale od 1. 4. 1960 dalje.

Da se omogoči uporaba pravic zavarovanim osebam, bodo družnice okrajnega zavoda za socialno zavarovanje izvršile v času od 25. 3. do 20. 4. 1960 popis (izpolnitev prijavi) vseh upravičencev do zdravstvenega varstva in njihovih družinskih članov.

Zaradi hitrejšega zajetja prijavi v zdravstveno zavarovanje, bo popis izvršen v pisarnah krajevnih odborov, kamor bodo določene dne pozvani kmetijski proizvajalci. Da bo možno že takoj ob priliki popisa presoditi upravičenost družinskih članov do zdravstvenega varstva, naj pozvani zavezanici prispevka prinesejo s seboj:

1. Osebine izkaznice za sebe in vse družinske člane, ki žive in posevstvu v gospodinjstvi skupnosti (zakonski drug, otroci, starši, bratje, sestre, preužitkarji itd.).

2. Rojstne liste za otroke stare od 16 do 25 let v kolikor obiskujejo šolo.

Kmetijskim proizvajalcem, ki se nahajajo v delovnem razmerju ter so že socialno zavarovani, se vabilu ni treba odzvati, vendar pa naj to dejstvo označijo na vabilu ter vrnejo vabilo pristojni podružnici socialnega zavarovanja.

OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

kino

Jesenice »RADIO«: 26. do 28. marca jugoslovanski film »VLAK BREZ VOZNEGA REDA«.

Jesenice »PLAVŽ«: 26. do 28. marca amer. barv. vistav. film »OBRAČUN PRI O. K. CORALU«.

Zirovnica: 26. marca ameriški barv. vistav. film »USTVARJALEC DEZJA«. 27. marca pa ruski film »IVAN GROZNI« — II. del.

Dovje: 26. marca ruski film »IVAN GROZNI« II. del — 27. marca pa amer. barv. vistav. film »USTVARJALEC DEZJA«.

Koroška Bela: 26. in 27. marca češki film »NEVARNA IZNAJDBA«.

Bled: 26. do 28. marca ameriški barv. cinem. film »CAJ IN SIMPATIJA«. Predstava v soboto ob 17. in 20. uri, v nedeljo ob 10., 15., 18. in 20. uri, v ponedeljek pa ob 20. uri.

Radovljica: 26. marca ob 20.

uri ter 27. marca ob 16. in 20. uri franc. špan. zabavni barvni cinem. film »PORTUGALSKE PERICE«, 27. marca ob 14. in 18. uri ital.-franc.-nem. barvni cinem. film »SKANDAL NA PLAZI«, ob 10. uri pa matineja angl. barv. filma »LEPO JE BITI MLAD«.

Ljubno: 26. in 27. marca amer. barv. film »GOSPA KASANOVA« — predstava v soboto ob 19.30 uri, v nedeljo pa ob 16. in 18. uri.

Kropa: 27. marca ob 15. in 19.30 uri ital. cinem. film »LEPA MLINARICA«.

Naklo: 26. marca ob 19.30 uri ter 27. marca ob 16. in 19. uri angl. glasbeni film »POJE TOMY STILL«. 26. marca ob 21.30 uri pa premiera amer. barv. cinem. filma »ALEKSANDER VELIKI«.

Cerklje »KRVAVEC«: 27. marca ob 16. in 19. uri franc. cinem. film »GRENKA ZMAGA«.

Kranj »STORŽIČ«: 26. in 27. marca ob 10. uri matineja amer. barv. vistav. filma »RAZKOŠNA LADJA«. 26. in 27. marca ob 15. 17.40 in 20.20 uri amer. barvni cinem. film »ALEKSANDER VELIKI« — zaradi izredne dolžine filma cena vstopnic zvišana; 26. marca ob 23. uri premiera franc. ital. barv. cinem. filma »ZENA IN NJENA IGRACKA« — igrajo: Brigitte Bardot, Antonio Vilar, 27. marca ob 13. uri angleški film »POJE TOMY STILL«.

Primskovo »TRIGLAV«: 26. marca ob 18. in 20. uri ter 27. marca ob 15.30, 17.30 in 19.30 uri premiera amer. barv. cinem. filma »PREPOVEDANA PLANETA« — igrajo: Walter Pidgeon, Ane Francis. 27. marca ob 10. uri matineja angl. glasbeni film »POJE TOMY STILL«.

Stražišče »SVOBODA«: — 26. marca ob 18. in 20. uri ter 27. marca ob 16.30, 18.30 in 20.30 uri amer. barv. vistav. film »RAZKOŠNA LADJA«. 27. marca ob 10. uri matineja premiera amer. barv. cinem. filma »PREPOVEDANA PLANETA«.

Skofja Loka »PREDILEC«: 26. in 27. marca angl. film »HREPE NENJE PO NEBU«.

Skofja Loka »SORA«: 26. in 27. marca amer. cinem. film »POSLEDNJI SLEDNJI LOV«.

Poljane »SORA«: 26. in 27. marca jugosl. cinem. film »CESTA DOLGA LETO DNI«.

Sovodnji »DOM«: 26. in 27. marca jugosl. film »POSLEDNJI TIR« — predstava v soboto ob 19. uri, v nedeljo pa ob 15. uri.

Zeleznički »OBZORJE«: — 26. marca ob 20. uri ter 27. marca ob 15. in 19.30 uri franc. cinem. film »SAKRAMENSKA FRKLJA«.

Domžale: 26. in 27. marca nem. barv. film »ROSE BERNDT« — predstava v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo pa ob 15., 17. in 19. uri.

Duplica: 26. marca ob 19. uri ter 27. marca ob 15., 17. in 19. uri angl. barv. film »ABDULAH VELIKI«.

Kannik »DOM«: — 26. in 28. marca ob 20. ter 27. marca ob 15., 17. in 20. uri jugosl. cinem. film »SAM«; 27. marca ob 10. uri matineja franc. filma »TATOV DRAGULJEV«.

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Nedelja, 27. marca ob 10. uri dopolndne URA RAVLJIC. — Ob 16. uri Fischer: PROSTI DAN — izven.

GLEDALIŠČE »TONE ČUFAR«

JESENICE

Sobota, 26. marca ob 19.30 uri F. S. Finžgar: DIVJI LOVEC — ljudska igra v štirih dejanjih. — Za red premierski — zveze z vlački ugodne.

Nedelja, 27. marca ob 19.30 uri F. S. Finžgar: DIVJI LOVEC — za red nedelja zvečer. Režija Jože Tomazič — Scena: Bojan Čebulj.

tržni pregled

Fizol 65 do 100, ajdova moka 65 do 75, ješprenj 60 do 70, kaša 65 do 80, krma za kokoši in koruza 40, oves 25 do 30, proso 35 do 40, krhlji 40 do 60, čebulček 200, šalotka 40 orehi 90 do 100 dinarjev za liter. Korenček 40 do 50, čebula 35 do 40, krompir 15 do 20, zelje sladko 45 do 50, zelje kislo 50, pesa 70, paprika mleta 700, repa kisla 30, redkev 20 do 30, kolerabe 20, jabolka 50 do 100 din, sir-skuta 100 do 110, surovo maslo 520 do

Razgovor z upravnikom Delavske univerze na Bledu

Začetne težave premagane

Na Bledu je dejavnost Delavske univerze zares uspešno začela šele v drugi polovici februarja in v marcu letos. Ideološki del programa so sicer uredili že v drugi polovici decembra in v januarju, z rednimi predavanji po vseh in naseljih Bleda, s seminarji in tečaji pa so pričeli nekoliko kasneje.

Upravnik izobraževalne ustanove na Bledu Jošt Role je v kratkem pogovoru izrazil zadovoljstvo z do sedaj opravljenim delom in poudaril, da so začetne težave premagane. Povedal je, da je v začetku Delavski univerzi veliko pomagal Občinski odbor SZDL na Bledu, pa tudi vse krajevne organizacije so jo z razumevanjem podprle. V nekaterih krajih so pomagale pri organizaciji predavanj, zlasti pa so poskrbele za dober obisk.

Upravnik Role je tudi povedal, da prvi del letošnjega programa že uresničujemo. V vseh krajih občine so uspešno opravili predavanja o vzgoji otrok v obveznih šolah. Sedaj je na vrsti ciklus predavanj o socialistični politiki vasi. O tej temi bodo po vseh predavali strokovnjaki, ki se ukvarjajo s kmetijstvom. Predavanja bodo v sedmih krajih v občini.

Že v februarju se je začel seminar za mlade člane ZK. Petih predavanj se je udeležilo 35 slušateljev. V Jelovici je že dalj časa seminar tudi za člane delavskih svetov in upravnih odborov obrtnih in komunalnih podjetij. V marcu je dvakrat tedensko seminar za vodstva sindikalnih podružnic v občini, in sicer v Društvenem domu na Bledu. Prve dni marca se je pričela tudi trimesečna šola za vodilne člane mladinskih aktivov in komitejev. Program predavanj je zelo pester in zanimiv. Podjetje LIP Gorje je s sodelovanjem Delavske univerze organiziralo za svoje delavce in uslužbence vrsto zdravstvenih predavanj. Razveseljivo je zlasti dejstvo, da nekatere organizacije in pod-

jetja sama naročajo predavanja pri Delavski univerzi, in to seveda takšna, kakršnih si poslušalci želijo. Precej prijavi je zbranih tudi za začetniški tečaj nemškega jezika na Bledu in v Gorjah in za tečaj angleščine na Bledu. — Še pred sezono bodo pripravili poseben tečaj za člane združnih svetov pri vseh kmetijskih združenjih. Program je dokaj obsežen in zajema predvsem aktualne stvari s področja združništva. Ob koncu je upravnik Role povedal, da je upravni odbor pripravil tudi program za jesen, tako da bodo s predavanji, tečaji in seminarji v novi izobraževalni sezoni lahko pričeli prej kot letos.

Delavska univerza v Trzinu

Prostor - največja ovira

Delavska univerza v Trzinu je bila ustanovljena 1959. Za letošnje leto si je pripravila obširen program dela (predavanja, seminarji, tečaji itd.), ki so ga že pričeli izvajati. Vendar jih pri delu ovira vrsta težav, med katerimi moramo na prvem mestu omeniti vsekakor prostor. Lastnih prostorov namreč nimajo, zato gostujejo po šolah, ki pa so že same s prostori zelo na tesnem in v Bombažni predilnici, kjer je stanje približno enako. Prostor za eno predavanje sicer že dobijo, toda izobraževanje

Delavske univerze bi moralo biti sistematičnejše. V Trzinu je pomanjkanje učnega prostora sploh precejšen problem. Zato bi bilo treba pričeti resno razmišljati o gradnji delavskega doma, ki bi imel primerno dvorano, delovne prostore, prostore za razne organizacije, učilnice in kabinete, čitalnico in knjižnico. Tudi problem knjižnice je namreč v Trzinu že dlje sila pereč. Z izobraževanjem odraslih pa dobivajo prav knjižnice nove naloge. Pogoj za ureditev knjižnice pa so novi prostori. Razen tega je knjižnice treba modernizirati, predvsem pa jih dopolniti z ustrezno literaturo, ki jo bodo starejši delavci lahko uporabljali pri študiju.

KONCERT MLADINSKEGA ZBORA
Mladinski pevski zbor RTV Ljubljana je v sredo, 23. marca pripravil koncert za kranjske šolske pevske zbornice, in sicer kar dvakrat, dopoldne in popoldne. Pod vodstvom dirigenta Janeza Kuharja so mladi pevci peli narodne in umetne pesmi. Sodeloval je tudi basist Dragiša Ognjanovič, pri klavirju pa ga je spremljal Slavko Mihečič.

Delavska univerza v Trzinu si prizadeva razširiti svoj delokrog tudi na okoliške vasi. Tamkajšnjim prebivalcem so znanje posredovali doslej v obliki predavanja, nameravajo pa organizirati tudi nedeljske kinopredstave, kar pa je seveda povezano s precejšnjimi stroški.

Ob peti premieri v Prešernovem gledališču

Otto L. Fischer: »Prosti dan«

Po štiridesetih letih zakona, potem ko je rodila že dva sinova in hči, prvi sin pa se je že tudi poročil in dobil svojega otroka, po štirih desetletjih monotonega življenja med štirimi stenami v skrbi za otroke in moža, si je mati Marija vzela prosti dan. Enolično in dokaj bedno vsakdanje življenje jo je ubijalo in ko je zvedela, da njen mož zahaja v klub zaradi zapeljive garderobere, da bo hči odšla z doma z nekim poročenim moškim, jo je strlo. Zbežala je sama pred seboj, da se umakne strahotnemu premišljevanju.

predek v odrskem izražanju, ki ta (Nace Reš), krčmarja Christina (Janez Grašič), natakario Meto (Miča Fajon), plavolasko (Božena Igličeva), Bennyjevo ženo Ido (Irena Šiling) in druge, ki so svoje vloge skrbno izdelali, čeprav so bile manjše. Prav to pa je nadvse pozitivno, saj so običajno na amaterskih odrih prav manjše vloge tiste, ki razbijajo celoto.

S predstave Kulundžičevih »Usod«

Pretekli teden so učenci — člani dramske skupine Srednje tehnične tekstilne šole v Kranju uprizorili Josipa Kulundžiča »Usode«. V stilu sodobne drame je pisatelj v okviru stanovanjskega problema izdelal nekaj aktualnih, tipičnih in usodnih problemov. Pet deklet (v izvorniku jih je 7) pripoveduje svoje zgodbe preu profesorji, ki so v komisiji za sprejem v študentski dom. Vzroki, zaradi katerih so dekleta ostala brez strehe, so zelo tragični in zanimivi, tako, da poslušalci pritegnejo. Glavno dogajanje — pripovedovanje, avtor prekinja s krajšimi dogajanja iz preteklosti, ki so kot nekake ilustracije, dopolnila glavnemu dogajanju, obenem pa drobci iz življenja razočaranih deklet.

Pretekli teden so učenci — člani dramske skupine Srednje tehnične tekstilne šole v Kranju uprizorili Josipa Kulundžiča »Usode«. V stilu sodobne drame je pisatelj v okviru stanovanjskega problema izdelal nekaj aktualnih, tipičnih in usodnih problemov. Pet deklet (v izvorniku jih je 7) pripoveduje svoje zgodbe preu profesorji, ki so v komisiji za sprejem v študentski dom. Vzroki, zaradi katerih so dekleta ostala brez strehe, so zelo tragični in zanimivi, tako, da poslušalci pritegnejo. Glavno dogajanje — pripovedovanje, avtor prekinja s krajšimi dogajanja iz preteklosti, ki so kot nekake ilustracije, dopolnila glavnemu dogajanju, obenem pa drobci iz življenja razočaranih deklet.

vsi mladi igralci, kajti zaigrali so z vso mladostno vnemo, priklupno in preprosto.

Na sliki: Zadnji prizor Kulundžičevih »Usod« v izvedbi članov dramske sekcije Svoboda Sr. tehnične tekstilne šole v Kranju. Slikali smo jih na eni izmed zadnjih vaj. Mladi gledališniki kljub mrazu, saj morajo kar v plaščih in rutah ponavljati stavek za stavkom, prizor za prizorom, ne izgubljajo volje do dela in pozno v noč — podnevi jih čaka šola in učenje — čeprav utrujeni, nasmejani odlični svetlobni efekti in izvrstno izbrana glasbena spremljava. K uspehu predstave pa so prispevali prav

Ob uprizoritvi O'Neillove drame na Bohinjski Beli

Zgodba človekovega gneva in strasti

Drama STRAST POD BRESTI Eugena O'Neill, vodilnega ameriškega dramatika irskega rodu, s precejšnjo umetniško močjo podaja naturalistično pobarvano zgodbo ali bolje tragedijo ameriške družine. Avtor nam v njej brez olepšavanja odkriva človekove nagone in strasti, ki ob različnih prilikah z vso brezobzirnostjo in z nezadržano silo privro na dan.

strasti, je prava podoba družinske tragedije. Nosilci dejanja so pravzaprav žrtve pretirane lastne čutnosti, notranjega gneva in brezobzirnega okolja. Omenjene činitelje pa naturalistična zgodba le še poudarja, jih notranje poglablja ter jih psihološko utemeljuje, hkrati pa jih stopnjuje do skrajnosti.

Ta nenavadna naturalistična zgodba ki razplamteva v ljudeh skriti gnev in razgalja njihove

Uprižitve tega dela minulo nedeljo na Bohinjski Beli je prav lepo uspela. Lahko zapišemo, da je to nov resničen uspeh igralcev v tem kraju, saj tako zahtevno delo ni bilo lahko uprizoriti. Tudi občinstvo je bilo z igro zelo zadovoljno.

no niha med spominom na umrlo mater in tujo žensko, ki se je vrnila na njegov dom. Vlogo Efrajima Cabota je zelo dobro igral Zdenko Cund. Starega in korenitega farmerja je predstavil doživeto in psihološko prepričljivo ter rahlo karikirano. S svojo igro je oblikoval tragično podobo starca, ki je še poln hrepenenja po življenju in ustvarjanju, toda leta in trdo večdesetletno delo na farmi mu je izčrpalo življenjski sok. Anica Golmajer je to pot prvokrat nastopila v večji in zahtevnejši vlogi. Mlado Cabotovo ženo Abbie Putman je v nekaterih prizorih uspešno predstavila, zmeraj pa se ni dovolj približala osnovnemu psihološkemu konceptu zahtevne vloge. Vendarle pa je kot mlada in še nezaključena igralka pokazala obetajočo igralske sposobnosti. Zelo posrečena in dobra sta bila v vlogah Cabotovih sinov Simeona in Petra Jože Odar in Lojze Pretnar.

Pred šesto premiero v Čufarjevem gledališču na Jesenicah

Šesta premiera Čufarjevega gledališča na Jesenicah v letošnji sezoni bo ljudska igra v 4 dejanjih F. S. Finžgarja »Divji lovec«. Pri uprizoritvi bo sodeloval ves igralski ansambel, pomnožen z vrsto mladih igralcev in igralk, ki so se odzvali pred meseci razpisani avdiciji. Predstavili se bodo v soboto, dne 26. marca zvečer. Igro je režijsko pripravil Jože Tomažič, sceno pa zasnoval Bojan Čebulj.

igre. Romantična zgodba o nesrečni Majdi in njenem divjem lovcu, ki se dogaja pred sto leti na Gorenjskem, res ne pripoveduje o kakšnih pomembnih človeških problemih, niti na kakšen globok umetniški način, je pa del našega ljudskega izročila in zgodovine, zato nam je blizu in pri srcu. Obenem pa je prav »Divji lovec« omogočil celo vrsti novih mladih ljubiteljev gledališča, da se prvič preizkusijo na odrskih deskah, čeprav samo kot statisti, saj se jim bo tako nudila možnost, da se spoznajo z vso odgovornostjo gledališkega ustvarjanja.

Knjižne novosti

Državniki naših dni

Naše knjižne police so do aktualnih tem nekam oprezne, zato so s precejšnjo zamudo izšli iz slovenskem prevodu tudi Radenkovičevi DRŽAVNIKI NAŠIH DNI. To se delu tudi pozna. V njem nastopa umrli Dulles in v rezervu umaknjeni Mollet, manjka pa Hruščev idr. Kljub temu obsega knjiga 23 vodilnih državnikov in politikov, ki danes krojijo svetu mir in vojno, ki vodijo usodo svojih narodov in držav. Tu se vrstijo možje od Churchilla in Eisenhowerja pre-

ko Haile Selasija in Daga Hamarskjöldja do Nehruja in Mao Ce Tunga. Niso to dokumentarne biografske, ampak so s publicistično ustvarjalnostjo plastično izrezani portreti. Značilno za Radenkovičev slog je rahločutna analiza osebnosti, gibčno opazovanje dejanj in dogodkov ter oprezno nizanje zaključkov. Knjiga je zelo aktualna in informativna, zanimiva pa tako, da je ne boš odložil prej, dokler ne prideš do konca.

Od kod ime PLANINA

Gorenjska je klasična dežela turizma in alpinizma. Ljudje radi hodijo v brbe, v gore ali na planine. Našim turistom je planina visoka, skalnata in zasažena gora brez drevja, vzpenjajoča se visoko nad gozd in pašnike, to je divji visokogorski svet. Takšne so naše Julijske in Savinjske Alpe ali planine. Zato se ljudje v kranjski nižini sprašujejo, kako je moglo dobiti ime Planina in a novo naselje, ki nastaja na čisto ravnem svetu v predmestju Kranja. Neki izobraženec, ki pa ni domačin, mi je skušal razlagati, da je naselje dobilo ime pač po tem, ker leži na strmih in skalnatem bregu, visoko nad Savo in Kokeru, kar je za nižinca že dovolj za planino. No, naselja na takem kraju imenuje ljudstvo tudi v kranjski okolici Breg (pri Drulovki, Predvoju idr.). Po tej poti ne pridemo do zadovoljive razlage imena. Obrniti se moramo na domačine.

Krajevna imena je treba razlagati iz ljudskega jezika. V tem jeziku pa beseda planina pomeni nekaj drugega kot v turističnem jeziku. Planina je ljudem dvoje: najprej gorski pašnik, kjer se živina poleti pase, potem pa tudi odprta, gladka poljana v nižini (senožeti, košamine, lazi). Sorodne besede so še plan, planja, planjava, planica, planota. Vse izvirajo iz osnove plan, ki pomeni odprt, z drevjem nezarasel svet. Primerjaj ljudske rečenice: priti iz gozda na plano, biti na planem, hribi so plani, doline so plane t. j. neporasle z drevjem. O tem so precej razmišljali naši zemljepisci (Melik, Ilešič in Badjura). Vsi poudarjajo, da je planina sprva označevala skoraj vsak velik, odprt in z drevjem nezarasel svet izven stalnih naselij in obdelanega polja. Tak pomen imajo gornje besede tudi pri drugih Slovanih.

Iz povedanega si je lahko pojasniti, da tudi kranjska PLANINA nima nič opravka s turistično planino. Sprva je pomenila še kot ledinsko ime plan t. j. odprt in z drevjem neporasel svet, ki je nastal s košenjem gozdov, saj je okolica že danes precej zarasla z gozdom.

Stanko Bunc

zapelili 18 pesmi, in sicer partizanske, narodne in umetne. Koncerta so se razen številnih obiskovalcev, ki so ob koncu izvajalce nagradili z velikim aplavzom, udeležili tudi povabljeni gostje, med njimi tudi nekdanji pevovodja zbora in zastopniki vseh množičnih organizacij. Ob zaključku so najstarejši in najzaslužnejši pevci prejeli diplome.

K tridesetletnemu jubileju tudi mi iskreno čestitamo!

Na sliki: Moški pevski zbor KUD »Triglav« iz Dupelja

RTV LJUBLJANA

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

od nedelje, 27. marca 1960
do sobote, 2. aprila 1960

Poročila poslušajte vsak ob 5.05, 6., 10., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

NEDELJA, 27. MARCA

- 7.35 Popevke za nedeljsko jutro.
- 8.00 Mladinska radijska igra Friedrich Feld: Harmonika popotuje.
- 8.37 Frano Pavia: Rapsodija za veliki orkester.
- 8.57 Veselo v novi teden.
- 9.40 Pihalni orkester LM pod vodstvom Rudolfa Starica.
- 10.10 Se pomnite, tovariši... Stane Stražar: Hajka na Studencu - I.
- 10.30 Teden mednarodnih smuških poletov v Planici.
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba.
- 13.30 Za našo vas.
- 13.45 Koncert pri vas doma.
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I.
- 15.30 Franz Liszt: Madžarska fantazija za klavir in orkester.
- 15.45 Plesni ritmi iz operet.
- 16.00 Humoreska tega tedna.
- 16.20 Anton Schwab: Sonček moj.
- 16.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II.
- 17.30 Radijska igra.
- 18.20 Ernesto Lecuona: Afro-kubanski plesi.
- 18.35 Po domače v dvo- in tričetrtinskem taktu.
- 20.05 Izberite melodijo tedna!
- 21.00 Skice iz življenja Richarda Wagnerja - V. oddaja.
- 22.15 Zaplešite z nami!
- 23.10 S popevkami v deželo sanj.
- 23.37 Matija Bravničar: Simfonična antiteza.

PONEDELJEK, 28. MARCA

- 8.05 Virtuozne skladbe igra violinist Isaac Stern.
- 8.25 Pianist Charlie Kunz.
- 8.40 Pojeta Vokalni kvintet Kranjčani in Obrtniški moški zbor Enakost pod vodstvom Viktorja Fabianija.
- 9.00 Naš podlistek - Slavko Batušić: Iz potopisov - I.
- 9.20 Blaž Arnič: Sesta simfonija »Samorastnik«.
- 10.10 Iz filmov in glasbenih revij.
- 10.35 Začetek in konec 4. dejanja opere Stirje grobijani.
- 11.00 Zvočni spektrum.
- 11.30 Oddaja za otroke.
- 12.00 Ciganski napevi.
- 12.15 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrtno cvetice - enoletnice.
- 12.25 Pozdrav iz Slavonije.
- 12.40 Ansambel Jony Meyer in Maurice Larcange.
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba.
- 13.30 Slovaške narodne pesmi v priredbi Vitezslava Novaka poje sopranistka Sonja Hočevar.
- 13.55 Ruleta za zabavo.
- 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
- 15.40 Naši popotniki na tujem - ing. Tina Maležič: Ob živilih in prehrani v ZDA.
- 16.00 V svetu opernih melodij.
- 17.10 Srečno vožnjo!
- 18.00 Radijska univerza - ing. Janko Čuček: Umetne smole.
- 18.15 Uroš Krek: Sonatina za godala.
- 18.30 Sportni tednik.
- 20.00 Revija zabavne glasbe.
- 20.25 Ansambel Felix King s pevcem Raymondom Girardom.
- 20.45 Kulturni globus.
- 21.00 Koncert ansambla slovenskih solistov p. v. Karla Rupla.
- 23.10 Plesni zvoki iz studia 14 - Plesni orkester RTV Ljubljana.
- 23.40 Ameriške popevke.

TOREK, 29. MARCA

- 8.05 Glasba predklasičnih mojstrov v partiturah našega stoletja.
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo - Ljubljana pred sto leti.

- 9.25 Potpuri plesnih ritmov.
- 9.45 I. slika Mozartove opere Don Juan.
- 11.00 Iz slovenske solistične glasbe.
- 11.30 Zabavna paleta.
- 12.00 Trio Bardorfer.
- 12.15 Kmetijski nasveti - Povečajmo vzrejo mesnatih prašičev.
- 12.25 Pet pesmi za pet pevcev.
- 12.40 Pihalni orkester JLA p. v. Pavla Brzulje.
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba.
- 13.30 Zname operne arije.
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Prežihov Vranc.
- 14.35 Klavir v ritmu.
- 14.45 Milan Ristić: Simfonične variacije.
- 15.40 Listi iz domače književnosti - Kajetan Kovič: Nove pesmi.
- 16.00 Izbrali smo za vas.
- 17.10 Razgovor z volivci.
- 17.20 Jean Sibelius: Simfonija št. 1 v e-molu.
- 18.00 Iz zbornika spominov.
- 18.20 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe.
- 18.45 Razgovori o mednarodnih vprašanjih.
- 20.00 Poje zbor Roberta Shawa.
- 20.30 Radijska igra - Darinka Kovačič: Brankin dnevnik
- 21.30 Antun Sorkočević: Sonata za orkester.
- 21.40 Dvajset minut z ansambлом Mojmirja Sepeša.
- 22.15 Slavna dela iz komorne glasbe.
- 23.10 Zabavni koktajl.

SREDA, 30. MARCA

- 8.05 Prvi uspehi na koncertnem odru.
- 8.30 Od tu in tam.
- 9.00 Jezikovni pogovori.
- 9.15 Samospeve srbskih skladateljev pojeta baritonist Milivoj Bačanović in tenorist Drago Starc.
- 9.40 Majhni ansambli - drobne skladbice.
- 10.10 Felix Mendelssohn: Sen kresne noči.
- 11.00 Radi bi vas zabavali.
- 11.30 Oddaja za cicibane.
- 12.00 Prizor iz Massenetove opere Thais.
- 12.15 Kmetijski nasveti - Marija Operčkal: Vaške kopalnice.
- 12.25 Pisani zvoki z Dravskega polja.
- 13.45 Dunajski valčki.
- 13.30 Slovenske narodne.
- 13.50 Veliki zabavni orkester Franck Pourcel.
- 14.35 Poje zbor RTV Zagreb.
- 15.40 Novost na knjižni polici - Fran Milčinski: Zbrana dela.
- 16.00 Koncert po željah.
- 17.10 Sestanek ob petih.
- 17.30 Znani pevci - priljubljene popevke.
- 18.00 Kulturna kronika.
- 18.20 Iz slovenske solistične glasbe v času Novih akordov - XIII. oddaja - Janko Ravnik.
- 18.45 Domače aktualnosti.
- 20.00 Ali jih poznate? - XII. oddaja.
- 20.25 Intermezzo s hammond orglami.
- 20.30 Amilcare Ponchielli: La Gioconda.
- 22.15 V plesnem ritmu z Ljubljanskim jazz ansambлом.
- 22.35 Melodije velikih mest.
- 23.10 Krešimir Baranović: Makedonska suita.
- 23.30 Angleški plesni orkester Johny Dankworth.

ČETRTEK, 31. MARCA

- 8.05 Veliki orkestri - znane melodije.
- 8.35 Nekaj opernih uvertur.
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo - Prežihov Vranc.
- 9.25 Poje Komorni zbor iz Celja p. v. Egona Kuneja.
- 9.45 Violinske skladbe Matije Bravničarja igra Ali Dermelj, spremlja Marijan Lipovšek.
- 10.10 Popevke ve vrstijo.
- 10.40 Pet minut za novo pesmico.

- 11.00 V deželi Lope de Vege.
- 12.00 Narodne ob spremljavi harmonike.
- 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Janez Batis: Živalske kužne bolezni - prenosne na človeka.
- 12.25 Plesni orkester Willy Berking.
- 12.40 Od polke do kola.
- 13.30 Zvočna panorama.
- 13.55 Francoske operne arije.
- 14.20 Sport in športniki.
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
- 15.40 S knjižnega trga.
- 16.00 Obisk pri J. Brahmsu.
- 16.30 Popevke na tekočem traku.
- 17.10 »Od kod si, dekle, ti doma?«
- 17.30 Europa express.
- 18.00 Turistična oddaja.
- 18.15 Spoznavajmo naše umetnike! - XXIV. oddaja.
- 18.45 Radijska univerza: prof. dr. ing. Vladimir Muljević: Kaj in kako merijo umetni sateliti v vesolju.
- 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov.
- 20.45 Zabavni orkester RTV Ljubljana.
- 21.00 Portret - Tone Seliškar.
- 21.40 Komorni intermezzo.
- 22.15 Po svetu jazza - Jazz pod drobnogledom.
- 23.10 Nočni koncert.

PETEK, 1. APRILA

- 8.05 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Milka Škoberneta.
- 8.30 Richard Strass: Koncert za violino in orkester v d-molu.
- 9.00 Naš podlistek - Slavko Batušić: Iz potopisov - II.
- 9.20 Plesni orkester Max Greger.
- 9.40 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe.
- 10.10 Od valčka do calypsa.
- 10.35 Antonio Janigro igra priljubljene skladbe za violončelo.
- 11.00 S popevkami po svetu.
- 11.30 Družina in dom.
- 11.45 Narodne in umetne za petje in orkester.
- 12.00 Zabavni orkester Raphaelae.
- 12.15 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v aprilu.
- 12.25 Modest Musorgski: 2. dejanje opere Boris Godunov.
- 13.30 Poljudne skladbe izvaja Mariborski instrumentalni ansambel p. v. Vlada Goloba.
- 13.50 Poje Slovenski oktet.
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Leteči tisočak.
- 14.35 Kalejdoskop prijetnih zvokov.
- 15.15 Reklame in zabavna glasba.
- 15.40 Iz svetovne književnosti - Johannes Becher: Strah.
- 16.00 Petkov koncert ob štirih.
- 17.10 Razgovor z volivci.
- 17.20 Lepe melodije.
- 17.40 Narodne pesmi poje mešani zbor »France Prešeren« iz Celja p. v. Jožeta Koresa.
- 18.00 Človek in zdravje - dr. Marija Kuralc-Vončina: Klimatsko zdravljenje otrok.
- 18.10 Kvartet Milana Stanteša z zabavnim sporedom.
- 18.30 Iz naših kolektivov.
- 20.00 Godalni ansambel p. v. Boruta Lesjaka.
- 20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled.
- 20.30 Mozartovi koncerti - XVI. oddaja.
- 21.05 Miroslav Miletić: Rapsodija za violo in klavir.
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.
- 22.15 Nočni operni koncert.
- 22.45 Zabaval vas bo kvintet Jožeta Kampača.
- 23.10 Milano - New York.
- 23.30 L. M. Škerjanc: Godalni kvartet št. 5 v fis-molu.

SOBOTA, 2. APRILA

- 8.05 Emil Adamič: Koroška suita.
- 8.30 Francoske in italijanske popevke.
- 9.25 Naši partizani pojo...

- 9.40 Plesni orkester Erwin Lehn.
- 10.10 Odlomki iz slovanskih oper.
- 11.00 Zabavni zvoki.
- 11.30 Pionirski tednik.
- 11.50 Deset minut s Kmečko godbo.
- 12.00 Aram Hačaturjan: Stirje odlomki iz baleta Spartak.
- 12.15 Kmetijski nasveti - vet. Zoran Železnik: Virusne bolezni domačih živali.
- 12.25 Domači napevi izpod zelenega Pohorja.
- 12.45 Pojeta Ivo Robič in Vali Hohnjec.
- 13.30 Venček narodnih.
- 13.55 B. Smetana: Češki plesi za klavir.
- 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
- 15.40 Na platnu smo videli.
- 16.00 Slovenska pesem od romantike do danes - XII. oddaja - Slavko Mihelič.
- 16.30 Za vedro razpoloženje.
- 17.10 Glasbena križanka številka 23.
- 18.00 Jezikovni pogovori.
- 18.15 Trio Oscar Peterson z godali.
- 18.30 Kvintet Avsenik.
- 18.45 Okno v svet.
- 20.00 Pokaži, kaj znaš!
- 21.30 Melodije za prijeten konec tedna.
- 22.15 Oddaja za naše izseljence.
- 23.10 Do polnoči v plesnem ritmu.

Televizijski spored

NEDELJA, 27. MARCA

- 9.30 Beograd: Kmetijska oddaja.
- 10.30 Ljubljana: Planica 1960 - prenos smuških poletov iz Planice (prenaša EVROVIZIJA).
- 20.00 Beograd: Televizijski dnevnik.
- 20.20 Beograd: Kulturna panorama.
- 20.30 Zagreb oddaja.
- 20.50 Improvizacije - zabavno-glasbena oddaja.
- 21.50 Sedem dni - zanimivi dogodki doma in po svetu.

PONEDELJEK, 28. MARCA

- 18.00 Beograd: Oddaja za družino in dom.
- 18.30 Poljudno znanstvena oddaja.
- 20.00 Televizijski dnevnik.
- 20.20 Tedenski športni pregled.
- 20.30 Zagreb: Srečanje z učenci šole za uporabno umetnost - razgovor.
- 21.00 Beograd: Televizija o filmu.
- 21.30 Upor obešenih, mehiški celovečerni film.

TOREK, 29. MARCA

- 20.50 Dalje prenos sporeda tuje televizijske postaje.

SREDA, 30. MARCA

- 18.00 Zagreb: Pionirski mozaik.
- 18.45 Oddaja o telesni kulturi in športu.
- 20.00 Beograd: Televizijski dnevnik.
- 20.20 Aktualna tema.
- 20.40 Marij Kogoj: ČRNE MASKE - prenos opere iz Ljubljane.

ČETRTEK, 31. MARCA

- 20.00 Beograd: A. Doklić: Pozdrav šerifu, prenos igre iz sodobnega beograjskega gledališča.

PETEK, 1. APRILA

- 17.00 Beograd: Srebrna antena, prenos mladinske nagradne oddaje iz dvorane Kolarčeve univerze.

SOBOTA, 2. APRILA

- 18.00 Ljubljana: Papler: Hudobni graščak - lutkovna igrlica za mladino.
- 18.45 Televizijska pošta.
- 20.00 Beograd: Televizijski dnevnik.
- 20.30 Zagreb: Televizijske reklame.
- 20.40 Kurir Tonček trobenta, zabavno-glasbena oddaja.
- 21.40 Televizijski film o nevidnem človeku.

DRUŽINSKI POMENKI

Zimske plašče bomo odvrgle in si nadele spomladanske. Na sliki vidite 2 modela takih plaščev, izmed katerih je prvi iz balonske svile.

PULLOVER

za 10-letno deklico

Za pomlad so otroci najlepše in najbolj praktično oblečeni v pletenih oblačilih. Če si shranimo še nekaj volne, jih tudi najlaže in najlepše podaljšamo in razširimo, saj na ta način kar z otrokom rastejo.

Za pulover potrebujemo 200 g svetle volne, za krilce pa 350 g temnejše. Za pletenje moramo imeti 2 dolgi in 1 okroglo pletilko, vse št. 2,5, elastiko za pas na krilcu in zadrگو za pulover.

Navedena števila pentelj ustrezajo debelosti volne, ki nam pri 20 pentljah, če jih napletemo 28 vrst v višino, dá kvadrat 7 cm.

Hrbet: Nasujemo 96 pentelj in spletemo 24 vrst (16 cm) visok pas: 1 desno zasukana, 1 leva, menjaje. Dalje pa pletemo hrbtni del na pravi strani desne na narobni strani leve. Takoj v prvi vrsti delo razširimo, tako da po 4. in potem 11-krat po vsaki 8. pentlji, iz vmesnega vodoravnega člena spletemo po 1 desno zasukano pentljo. Ko napletemo 80 vrst (20 cm) od pasu, zazankamo za rokavna izreza na obeh straneh dvakrat 2 pentlji in dvakrat po eno pentljo v vsaki naslednji 4. vrsti. Po 100. vrsti (25 cm) od pasu razdelimo delo na dva ena-

ka dela za hrbtni razporek in pletemo desno in levo polovico ločeno dalje. Za rob ob hrbtnem razporku pa zasujemo še štiri pentlje. Ko smo napletle (od pasu) 128 vrst (32 cm), zazankamo za vratni izrez (12 cm), dvakrat 3, in sedemkrat 2 pentlji. Pri 140. vrsti (35 cm) posnamemo za ramena štirikrat 5 pentelj. Enako spletemo še drugo polovico.

Spreddnji del spletemo kakor hrbtni, samo brez razporka.

Rokav: Nasujemo 46 pentelj in spletemo 24 vrst (6 cm) visok zavihel: 1 desna zasukana, 2 levi - menjaje. Po zavihku pletemo rokav na pravem delu desno, na narobni strani levo. V prvi vrsti po zavihku razširimo rokav, tako da po prvi šesti in petkrat po vsaki naslednji sedmi pentlji iz vmesnega vodoravnega člena spletemo desno zasukano pentljo. Na obeh straneh razširimo rokav šestkrat za 1 pentljo v presledku 10 vrst, nato pa osemkrat za 1 pentljo v presledku 8 vrst. Po 132. vrstah (33 cm) od zavihka zaokrožimo rokav tako, da zazankamo na obeh straneh po enkrat 4, enkrat 2, osemkrat 1, trikrat 2 in dvakrat 4 pentlje. Preostale pentlje (24) zazankamo v naslednji vrsti vse naenkrat.

Drugi rokav spletemo kakor prvega.

NASVETI

● Kava, ki ste jo predolgo kuhali, utegne postati grenka. Temu odpomoremo tako, da ji dodamo ščepec soli.

● Ne bodite preveč v skrbeh, kadar prekladate porcelan. Tanek in na videz silno krhek porcelan je precej krepkejši od debelejšje preprostejšje posode.

● Šopek na mizi nas bo dlje razveseljeval, če bomo vrgli v vazo košček sladkorja.

● Moten kis sestimo tako, da dodamo litru kisa dve čajni žlički presnega mleka in močno stresemo. Čez 24 ur čisti kis previdno odlijemo, gošča pa ostane na dnu.

● Krompir pri kuhanju rad razpade. Temu se izognemo, če vrelo vodo odlijemo, dodamo mlačno vodo in kuhamo do konca.

● Z raznimi tekočinami lepo odstranimo madeže iz belih tkanin, čisto pa ostane za čiščenje teman rob. Tak »oblak« bo izginil, ako bomo blago za minuto lesen pod ob razpokah rad to podržali nad vročo paro.

● Mleko se ne bo prismojilo, če posodo splaknemo z vodo, v mokro vlijemo mleko in prstavimo k ognju.

FRALNE OMARICE

V celjski Tovarni emajlirane posode so že pripravili prototip za proizvodnjo pralnih mizic. Gornji del pralne omarice je iz plastične snovi, vse ostalo pa je emajlirano. V notranjosti je polica za posodo, na vratih pa kovinski zabojček za pomivalne potrebščine. Pralna omarica ima dva pokrova iz plastične snovi, ki morata, če ju obrnemo, služiti za odcejanje pomite posode. Dvojni pomivalnik, kombiniran z omarico, ima estetski izgled ter omogoča ekonomično izkoriščanje kuhinjskega prostora. Prva serija novih kuhinjskih pralnih omarič bo prišla na trg letos v drugem polletju.

Otekli gležnji

Večkrat opazite, da so vam gležnji otekli, zvečer od naporne dela, zjutraj pa od morebitne prečute noči. Če ste preginili, ako bomo blago za minuto lesen pod ob razpokah rad to podržali nad vročo paro. Marveč le posledica utrujenosti, tedaj bodo obkladki iz kamelijevega čaja kmalu spravili gležnje v prvotno obliko. V tak obkladek lahko zavijete gležnje čez noč, vendar pazite, da jih ne boste povezali pretrdo. Ovirani krvni obtok bi vam lahko napravil več škode kakor koristil.

ZANIMIVOSTI OD VSEPOVSOD

STONE SVETINA LOVČEVA HČI

Riše Milan Batista

TUDI TO RAJE
Neki novinar je vprašal Stevensona, bivšega demokratskega kandidata za predsednika ZDA, če bo tudi v tretje poskušal kandidirati za ta položaj. Stevenson mu je odgovoril: »Prej bi se raje celo poročil. Prej bi se raje celo poročil, kot da bi znova pristal, da bi bil predsednik!«

cev, ki so z izgovorom, da bodo kupljeno blago odnesli v avto, jemali hkrati tudi vozičke s kosaricami. Zdaj so uvedli novost na teh vozičkih. Nanje so obesili ključavnice, ki se same zaklenejo, brž ko zapeljejo kolesca čez magnet, ki je pred izhodom prodajalne.

OBISK NA NAJVIŠJI RAVNI
Ob nedavnem obisku v Braziliji je ameriška filmska zvezda Kim Novak obiskala tudi predsednika Brazilijske Juscelina Kubička. Razgovarjala sta se brez točama, čeprav Kubiček ne zna najboljšo angleško. Fotoreporter, ki ju je zmotil med razgovorom, je ujel na celozoidni trak nujno skupno lastnost: oboje namreč ne trpita čevljev. Hollyvudska zvezda je med razgovorom svoje čevlje preprosto sezula, medtem ko se je predsednik napol sezul.

KNJIGE GOVORILJO
V knjižnici Zveze slepih na Dunaju imajo danes 115 knjig, katerih besedilo so posneli na magnetofonski trak. Snemanje je trajalo 1500 ur. Knjige so pred mikrofonom brali gledališki igralci in tudi sami književniki. Tako so izdelane knjige, ki govorijo. Slepcom so najdražja zabava, razvedrilo in tudi uteha.

PODMORNICA ZA 10.000 din
Seveda se je to pripetilo v Združenih državah: prijatelj Bass in Hardgraves iz Corsicane sta kupila star kotel za vročo vodo, dolg tri metre, privarila nanj 50 cm širok stolpič, vgradila nekaj okroglih okenc, vse skupaj vodolesno zaprla in se s pomočjo balasta spustila pod vodo. Svojo podmornico, s katero sta dosegla že globino 5 metrov, peganjata sama, z nogami in gonili, ki vrte preprost propeler. Vse skupaj je stalo menda v našem denarju le okrog 10 tisočakov!

HAGERTY - PREZAPOSEN
James Hagerty, predstavnik Bele hiše za tisk, eden izmed najboljstih sodelavcev predsednika Eisenhowerja, je na redni tiskovni konferenci v Washingtonu izjavil novinarjem, da je zadnjih 5 let tako zaposlen, da je uspel prečitati eno samo knjigo. Na vprašanje, katera je bila ta knjiga, je odgovoril: »Naučite se spat!«

PELJATELJSKO SREČANJE
15 sovjetskih polarnih raziskovalcev, ki so se odločili, da raziščejo Antarktiko - »šesti kontinent«, je prišlo do Južnega pola, kjer so obiskali ameriško ekspedicijsko, ki ima bazo v tem predelu. Sovjetski znanstveniki so bili v gostih polne tri dni. V prijateljskem vzdušju so izmenjali izkušnje s svojimi ameriški kolegi. Sovjetska ekspedicijska, ki križari po Antarktiki, je krenila iz baze Mirni in je bila pred obiskom v ameriški bazi na poti 89 dni. Vzorno sodelovanje in tovarništvo bi kazalo prenesti tudi na druga področja in v druge kraje.

KROKODILI NA CESTAH
V severnih avstralskih mestih se je uveljavila nova moda. Namesto psov petičniki vodijo na sprehode - krokodile. Mnoge dame se sprehajajo po mestnih ulicah s krokodilom na vrvi. Število domačih krokodilov je tako močno naraslo, da je občina v Kernzu izdala prepis, po katerem morajo imeti lastniki krokodilov posebno dovoljenje. Za dovoljenje je treba plačati visoko takso. Kdor dovoljenja nima, mora plačati globo, razen tega pa mu odvzamejo krokodila. Toda nastal je drug problem: občina namreč ne more najti človeka, ki bi skrbel za izvajanje tega odloka. Kontrolirajoči, če imajo sprehajalci dovoljenje za krokodile ali jih nimajo, ni težko, težje pa je krokodila odvzeti, ko izsledijo »črnega« lastnika.

ZASČITA PRED NEPOŠTENIMI KUPCI
Samopostrežne trgovine v Detroitu so utrpel precejšnjo škodo zaradi nepoštenih kup-

V Španiji je že začela turistična sezona. Z njo so se začele tudi prve bikoborbe - največja turistična atrakcija v Španiji. Toda, kot kaže slika, je bil začetek slab. Toreador Curro Montes je bil že ob prvem letošnjem nastopu huje poškodovan, ker ga je bil pobodel z rogmi in tresčil čez ograjo

106.

Sedela sta v cvetočem vresju in tuje ji je božal roko. Slap njegovih prikupljivih besed je bil nesusljliv. Pritisikal se je k njej, jo objemal in jo skušal poljubiti. Igrivo se je branila in se izmikala. To ga je zelo dražilo in mikalo. Potem jo je iznenada vprašal, če res ljubi nekega divjega lovca. Takrat se ji je veseli obraz zresnil. Zagledala se je proti samotnemu macesnu v pečeh. Prijel jo je za roko, ona pa se mu je iztrgala in zbežala kot splašena srna. Dohitel jo je že šele nedaleč od hiše. Spehana ga je dočkala.

107.

Pred hišo ju je pričakala Neža. »Uh, kako lep par sta!« si je mislila. »Herman, ti bi bil za našo,« je brundala sama pri sebi, ko je opazovala mlada človeka, ki sta se bližala domu. Ko pa je Herman brez besed odšel v lovsko sobo, je začudeno pogledala.

»Kaj pa sta imela?« je brž vprašala hčer. »Kaj pa naj bi imela? Sprehodiha sva se.«

»No Minka poslušaj, le dobro pazi, kako se boš obnašala do gospoda. Veš, gospoda hitro zameri.«

108.

Mračilo se je že, ko je mimo Zaslapa pridrsal Nek. »Pozdravljen, deklíč!« je zavpil na Minko, ki je Tacku prinesla hrane. Pod hrushko sta malo postala. Brž ji je povedal, kako je bilo z Boštjanom, in kako sta prebila zimo. Dekle je zardelo, ko ji je pravil, da je Boštjan, ko je blede, izgovarjal le njeno ime. »E, rad te ima, rad! No, saj naprej ne bom pravil, vem pa,« se je stavec zvito namuznil. »Kaj pa veste?« »No, no, to tudi govore ljudje po dolini, da boš vzela gospoda z Dunaja. No, saj je prav.« je dejal Nek in vrgel na ramo koš ter se odpravil.

Proračuni samcev in samk

Šolski humor

Življenjski pogoji samcev so precej drugačni od pogojev poročenih ljudi. Deloma je vzrok v tem, da so samci mlajši ljudje s krajšo delovno dobo in manjšimi zaslužki, deloma pa v tem, da samci žive in se hranijo precej drugače, kakor poročeni. Nekaj zanimivih podatkov o tem nam daje anketa, ki jo že tri leta redno izvajajo v Beogradu. Anketa zajema 100 samcev in

samk zaposlenih v industrijskih podjetjih.

Finančne ugodnosti in neugodnosti »samstva«

Skupni mesečni zaslužki samcev stalno rastejo. Od 11.700 din so do leta 1958 narasli na 14.900 dinarjev. To ustreza višini mesečnih prejemkov priučenih in kvalificiranih industrijskih delavcev.

Anketa je pokazala, da samec

porabi mesečno za hrano okrog 6500 din (pred tremi leti je odvajal v ta namen 900 din manj), kar znese okrog 45 odstotkov skupnih prejemkov. Pri družini s štirimi ali več člani je ta odstotek višji, saj porabijo za hrano do 65 odstotkov skupnih prejemkov.

Za pijačo in tobak potroši samec kakih 800 din, približno toliko, kot pred nekaj leti, kar pomeni, da danes samci manj pijejo in kadijo, ker so cene tobaku in vinu porasle.

Za stanovanje porabi samec sorazmerno precej, posebno v primeru z družinskim gospodinjstvom. Leta 1956 je dajal samec za stanovanje 1600 din, lani skoraj 2900 din. Tako je stanovanje vzelo lani samcu 16 do 20% njegovih skupnih prejemkov (pri štiričlanski družini samo 2,3%).

Važna postavka so stroški oblačila - pred tremi leti 1600 dinarjev, lani 2700 ali 15% skupnih izdatkov za življenje, kar je približno isto kakor pri veččlanskih družinah.

Pri hrani so samke boljše gospodinjice

Če primerjamo prejemke in izdatke samcev s samkami, dobimo različne odnose. Že višina prejemkov je pri samkah za 25 odstotkov manjša kakor pri samcih. To pa predvsem zato, ker so samke večinoma mlade z nižjimi kvalifikacijami.

Pač pa so samke boljši ekonomski kot samci. Za prehrano porabijo okrog 1400 din manj kot samci. Vzroka sta dva: ženske se hranijo skromneje, so pa tudi spretnjše pri nakupovanju živil. Kakih 88 odstotkov svojih izdatkov za hrano potroši samec v gostinskih menzah, samka pa le okrog 45%. Precejšnija razlika je tudi pri tobaku in pijači. Za oboje porabi samka šestkrat manj kakor samci, za kulturne potrebe pa trikrat manj. To seveda ne pomeni, da samke manj obiskujejo kulturne prireditve, pač pa ima pri tem veliko vlogo »kavalirstvo« moških.

Samke imajo visoko »postavko« za oblačenje, tudi do 23% skupnih prejemkov. To precej več velja kot pri moških, čeprav imajo moški za 25% večje prejemke. Razlike so tudi glede izbire predmetov za oblačenje. Samci običajno kupujejo oblačilne predmete, ki imajo neposredni namen oblačenja ali zaščite pred mrazom, samke se pa odločijo predvsem za taka blaga in oblačila, ki so v modi.

Čeprav ta beogradska anketa spriču majhnega števila anketirancev ne more dati popolne in natančne slike življenjske ravni samskih gospodinjstev za vso državo, je vendar zanimiva, saj so nekatere njene ugotovitve bolj ali manj veljavne za vse naše kraje, zlasti za samska gospodinjstva v mestih in industrijskih središčih.

STOKRAT NIC

Zgodilo se je pri uri matematike na osemletki »Simon Jenko« v Kranju. Profesorica je zato, ker je bil to osmi razred točno vedela, kdo se bo za kateri poklic odločil. Pa je k tabli poklicala Mileno, za katero je vedela, da bo šla za prodajalko. Pri nekem računu je le-ta rekla: »Stokrat nič je sto.« Profesorica se je zasmejala in rekla: »Prav, se strinjam. Jaz bom tebi v trgovini dala stokrat po nič dinarjev, pa jih boš imela 100.« Milena je bila v zadregi, a se je kmalu znašla in dejala: »Jaz se tudi strinjam. Dala vam bom stokrat po nič metrov blaga, pa ga boste imeli 100 metrov.«

SREČA

Tudi tole se je zgodilo na osemletki »Simona Jenka« v Kranju. Pri uri fizike je profesor dejal Mihcu: »Če boš danes znal, ne boš imel v spričevalu nezadostne ocene. Dam ti tole vprašanje: Kako deluje zračna tlačilka?« Mihec je zmehdano gledal okrog. Profesor mu je pomagal: »Ali imate doma »pumpo?« Mihec je prikimal. »No pa povej kako deluje tista vaša »pumpa«,« ga je vprašal profesor. Mihec je olajšano vzdihnil: »Sploh ne deluje, je pokvarjena.«

Asimov 49 Jeklene kletke

»Poslušajta. Enderby je prosil mene, naj bi prevzel ta primer, ne pa ljudi, ki so po činu višji od mene. To je storil zaradi več vzrokov. Prvo, midva sva bila sošolca in računam, da mi nikoli ne bo moglo priti na misel, da je moj stari prijatelj in spoštovani predstojnik - kriminalc. Zanašal se je na mojo splošno poznanost lojalnost. Drugo: vedel je, da je Jessie članica podtalne organizacije in je mislil, da me bo zlahka od strani s tega primera, ali pa me prisilil k molku, če bi se preveč približal resnici. To ga resnično ni razburjalo. Že v samem začetku je storil vse, kar je mogel, da bi v meni vzbudil nezaujanje v tebe, Daneel, in da me prepriča, da delava z različnimi cilji. Vedel je, da z adekvatno informacijo mojega očeta. In uganil je, kako bom na to reagiral. Lahko si je zamisliti, da je za morilca velika prednost, če išče samega sebe.«

pogovoru prišli na humanoidne robote, tedaj je nenadoma razumel. A dr. Gerrigel je največji Zemeljski izvedenec za robote. Ali mi moreš na to reči, da nekaj medievalističnih upornikov boljše pozna robote kot on in to še v gneči in napetosti. In da so tako prepričani v svoje spoznanje, da na osnovi tega pokrenejo vso organizacijo v akcijo. Kar tako, na podlagi suma, da je Daneel robot?

Očitno je, da so morali medievalisti vedeti, da je Daneel robot. Incident v trgovini s čevlji je bil namenoma uprizorjen, da bi vsi videli Daneela in da bi tudi Mestu Vsemirecv pokazali stopnjo antirobotskih občutkov v Mestu. S tem incidentom so hoteli zaplesti situacijo in prenesti sum s posameznika na celotno prebivalstvo.

No, torej, če so vedeli resnico o Daneelu, kdo jim je povedal? Jaz ne. Nenadoma sem celo mislil, da je to storil Daneel sam. Toda to odpade. Edini človek, ki je to še vedel, si ti, komisar.«

Enderby je nepričakovano odločno rekel: »Možno je, da so bili v Odseku vohuni. Medievalisti so nas mogli zasledovati po mili volji. Tudi tvoja žena je bila vohun. Če misliš, da sem jaz vohun, zakaj ne bi mogli isto to biti tudi drugi uslužbeni v Odseku?«

Kotički Baleyevih ust so divje zadrhteli. »Ne vleci na dan namišljene vohune, dokler ne vidimo, kje je preprostejša rešitev. Trdim, da si ti krivec!«

Zdaj z zanimanjem mislim na to, kako se je tvoje razpoloženje dvigalo in padalo, komisar, kakor sem bil daleč ali blizu problemu. V začetku si bil nervozen. Ko ti včeraj zjutraj nisem hotel povedati vzrok svoje želje, da bi šel v Mesto Vsemirecv, ti je pretiła srčna kap. Ali si mislil, da sem te že spregledal, komisar? Da sem si izmislil zanko, da te bom izročil njim? Povedal si mi, da jih sovražiš. Ob tem so te malone obllile solze. Nekaj časa sem mislil, da so solze posledica ponizanja v Mestu Vsemirecv, ko si bil osumljen, potem pa mi je Daneel rekel, da so bili s teboj zelo vljudni. Ti sploh nisi vedel, da so te osumili. Tvoja panika je bila posledica strahu, ne pa ponizanja.

Ko pa sem prišel na dan s svojim popolnoma napačnim izveščkom, ki si ga poslušal po trimeziovizijski spoznal, da sem zelo daleč od resnice, se ti je vrnila samozavest. Celo razpravljaj si z menoj in branil Vsemirece. Po tem si bil gospodar situacije z veliko mero samozavesti. Presenečen sem bil, da si mi tako zlahka oprostil lažne obtožbe proti Vsemirecu, ko si mi

le nekaj pred tem predaval o njihovi občutljivosti. Ti si neizmerno užival v moji zmoti.

Potem pa sem poklical dr. Gerrigela. Hotel si vedeti zakaj, pa ti nisem hotel povedati. To te je spet navdalo s strahom, ker si se bal...«

R. Daneel je nenadoma dvignil roko. »Partner Elijah!« Baley je pogledal na uro. 23.42. Vprašal je: »Kaj je?«

R. Daneel je rekel: »Morda se je prestrašil zato, ker je mislil, da boš odkril njegove medievalistične zveze, če dopustimo, da obstajajo. Sicer ga pa ne obtežuje nič, kar bi ga povezovalo z umorom. On s tem ni mogel imeti nobene zveze.«

Baley je rekel: »Motiš se, Daneel. On ni vedel zakaj potrebujem dr. Gerrigela, mogel pa si je misliti, da prihaja v zvezi z informacijami o robotih. To je komisarja prestrašilo, ker je imel neki robot zelo resno zvezo z umorom. Ali ni tako, komisar?«

Enderby se je stresel: »Ko bo to mimo...« Začel je, a ga je v grlu nekaj stisnilo.

»Kako je izpeljan umor?« je vprašal Baley z zadrževanim besom. »C/Fe, prokletstvo! C/Fe! Uporabljam tvoje lastne besede, Daneel. Ti si poln dobroti C/Fe kulture in vendar ne vidiš, kako bi bilo mogoče uporabiti nekega prebivalca Zemlje, vsaj začasno. Povedal ti bom.

Za robota ni prav nič težko prehoditi odprti prostor. Niti ponoči sam. Komisar je dal R. Summyju v roke revolver in mu ukazal, kod naj gre in kam. Sam pa je odšel v Mesto Vsemirecv po običajni poti in ob vhodu tudi pustil svoj revolver. Od R. Summyja je potem dobil drugi revolver, ubil dr. Sartona, vrnil revolver R. Summyju, ki ga je prenesel preko polja v Mesto New York. Danes pa je uničil R. Summyja, ker je preveč vedel in mu je to postalo nevarno.

To pojasnjuje vse. Prisotnost komisarja, izginotje orožja. In tako ni več potrebno, da bi se trapili z nemogočo teorijo, da bi človeško bitje iz New Yorka ponoči prehodilo prazen prostor.«

Ko je Baley končal, je R. Daneel rekel: »Zal mi je, partner Elijah, čeprav sem hkrati vesel, da tvoje pripovedovanje ne pojasnjuje nič, kar zadeva komisarja. Povedal sem ti, da komisarjeve cerebroanalitične lastnosti kažejo, da ni sposoben premisljivega umora. Ne vem, katere besede bi lahko uporabil za to psihološko dejstvo: ali strahopetnost, vest ali usmiljenje. Poznam sicer pomen teh besed, vendar ne morem oceniti. Vsekakor pa komisar ni morilec.«

